

Sygn. akt: KIO 1643/20

WYROK
z dnia 7 sierpnia 2020 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Magdalena Rams
Bartosz Stankiewicz
Klaudia Szczytowska-Maziarz

Protokolant: Rafał Komoń

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu **5 sierpnia 2020 r.** odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu **16 lipca 2020 r.** przez wykonawcę **TRASAL Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie,**

w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego **Skarb Państwa - Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad,**

przy udziale:

- A. wykonawcy **SAFEGE S.A.S. z siedzibą w Nanterre** zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie odwołującego,
- B. wykonawcy **ROBIMART Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie** zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego,

orzeka:

1. **Oddala odwołanie.**
2. Kosztami postępowania obciąża wykonawcę **TRASAL Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie** i:

- 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **15 000 zł 00 gr** (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę **TRASAL Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie** tytułem wpisu od odwołania;
- 2.2. zasądza od wykonawcy **TRASAL Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie** na rzecz zamawiającego **Skarbu Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad** kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysięcy sześćset złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

Stosownie do art. 198a i 198b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1843) na niniejszy wyrok - w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do **Sądu Okręgowego w Warszawie**.

Przewodniczący: .....

Członkowie: .....

.....

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej wpłynęło odwołanie wykonawcy TRASAL Sp. z o.o., z siedzibą w Rzeszowie (dalej „**Odwolujący**”) zarzucając zamawiającemu – Skarbowi Państwa Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (dalej „**Zamawiający**”) naruszenie w postępowaniu pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej - stadium Projektu Budowlanego/ Projektu Wykonawczego dla zadania: Rozbudowa drogi krajowej nr 79 na odcinku Połaniec - Słupia wraz z uzyskaniem - w imieniu inwestora - decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej i nadzorem autorskim”:

- 1) art. 89 ust.1 pkt 4 Pzp oraz art. 90 ust.3 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Robimart Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie, dalej także „Wykonawca”, pomimo iż Wykonawca ten nie wykazał, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia;
- 2) art. 7 ust.1 Pzp w zw. z naruszeniem art. 89 ust.1 pkt 4 i art. 90 ust. 3 Pzp poprzez jego niezastosowanie i prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w sposób, który nie zapewnia zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, w postaci uprzywilejowanego potraktowania Wykonawcy i dokonania wyboru jego oferty jako najkorzystniejszej, pomimo, iż Wykonawca nie wykazał, że oferta ta nie zawiera rażąco niskiej ceny;
- 3) art. 89 ust.1 pkt 1 i 2 Pzp w zw. z art. 10a ust.5 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Wykonawcy, pomimo iż oferta Wykonawcy była niezgodna z ustawą Prawo zamówień publicznych a jej treść nie odpowiadała specyfikacji istotnych warunków zamówienia (została sporządzona i wniesiona z naruszeniem art. 10a ust.5 Pzp oraz pkt 12.10 SIWZ);
- 4) art. 89 ust.1 pkt 3 Pzp w zw. z art. 15 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz. U. z 2019 poz. 1010 z późn. zm.), poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Wykonawcy, pomimo iż złożenie oferty przez Wykonawcę stanowiło czyn nieuczciwej konkurencji z uwagi na utrudnianie dostępu do rynku innym przedsiębiorcom poprzez zamiar świadczenia usług poniżej kosztów.

Odwolujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie Zamawiającemu unieważnienie czynności Zamawiającego polegającej na wyborze jako najkorzystniejszej oferty Robimart Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie, odrzucenie oferty Robimart Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie

oraz nakazanie Zamawiającemu wybór oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej; ewentualnie nakazanie odrzucenia oferty Robimart Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie, a następnie powtórzenia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty (ponownego badania i oceny ofert); zasądzenie na rzecz Odwołującego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym zwrotu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika według faktury oraz kosztów dojazdu (wg potwierdzenia poniesionych kosztów, jakie zostaną złożone podczas rozprawy).

W uzasadnieniu podniesionych zarzutów Odwołujący wskazał, co następuje:

Uzasadnienie zarzutu dotyczącego zaniechania przez Zamawiającego odrzucenia oferty Robimart Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie pomimo tego, iż zawierała ona rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia (Art. 89 ust.1 pkt 4 Pzp oraz art. 90 ust.3 Pzp).

Odwołujący wskazał, że cena zaoferowana przez Robimart Sp. z o.o., opiewająca na kwotę 2 274 270,00 zł brutto jest o 43,87% niższa od wartości zamówienia ustalonej przez Zamawiającego, powiększonej o należny podatek VAT i o 42,85% niższa od średniej arytmetycznej wszystkich złożonych w przedmiotowym postępowaniu ofert. W związku z tym Zamawiający pismem z dnia 26 maja 2020 r. wezwał Wykonawcę na podstawie art. 90 ust.1 i ust. 1 a pkt 1 Pzp do udzielenia wyjaśnień odnoszących się do ceny oferty, tj. wskazania co spowodowało możliwość obniżenia ceny Wykonawcy oraz wskazanie czynników, dzięki którym cena została obniżona. W ocenie Odwołującego w odpowiedzi na wezwanie Wykonawca przedstawił jedynie wybiórcze, niepoparte praktycznie żadnymi dowodami wyjaśnienia, które w jego opinii uzasadniały twierdzenie, że zaoferowana przez niego cena nie była ceną rażąco niską. Zamawiający bezkrytycznie dał wiarę przedmiotowym wyjaśnieniom i pismem z dnia 6 lipca 2020r. zawiadomił o wyborze jako najkorzystniejszej, oferty Wykonawcy.

Odwołujący wskazał, że zgodnie z treścią art. 90 ust.2 Pzp obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na Wykonawcy. Powyższe zostało skonkretyzowane w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej która m.in. wyrokiem z dnia 17 lipca 2015r. sygn. akt KIO 1410/15. Zamawiający po dokonaniu analizy oferty Wykonawcy powziął wątpliwości czy zaoferowana przez Wykonawcę cena lub jej istotna część składowa nie jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia oraz czy uwzględnia wszystkie wymagania zawarte w SIWZ. W opinii Zamawiającego analiza części składowych zaoferowanej przez Wykonawcę ceny wskazywała, iż wartość zaoferowanych przez Wykonawcę cen dla pozycji: 1,3, 5, 15, 16, 17.1, 19, 22, 23, 24 została znacznie zaniżona.

Poniżej Odwołujący odnosi się do wyjaśnień Wykonawcy złożonych co do wskazanych powyżej pozycji Formularza cenowego wykazując, iż zarówno jednostkowo, jak i całościowo zaoferowana przez Wykonawcę cena jest rażąco niska i nie gwarantuje należytego wykonania przez Wykonawcę przedmiotu zamówienia z uwagi na zaoferowanie ceny nie pokrywającej kosztów wykonania zamówienia.

Poz. 1 Koncepcja rozwiązań projektowych

Odwołujący wskazał, że w punkcie 1 wyjaśnień z dnia 3 czerwca 2020 r. (znak: PT/ 424/06-2020) Wykonawca wskazał, iż do wyceny pozycji 1 Formularza cenowego - Koncepcja rozwiązań projektowych Wykonawca przyjął dla kalkulacji wyceny tej pozycji przeznaczenie łącznie 4 000 godzin (czas realizacji Koncepcji rozwiązań projektowych 5 miesięcy, dwie osoby zaangażowane przez cały okres realizacji tj. 5 miesięcy oraz 4 osoby przez okres 3 miesięcy). Wykonawca do kalkulacji przyjął koszt roboczogodziny na poziomie 35 zł brutto, wskazując iż stawka roboczogodziny obowiązująca w jego firmie jest porównywalna ze średnią krajową i wynosi 35 zł brutto. Przyjęcie przez Wykonawcę stawki roboczogodziny na poziomie 35 zł brutto oznacza, iż zatrudniony przez Wykonawcę pracownik zarabia (przy średniej ilości 168 roboczogodzin miesięcznie) kwotę 5880 zł brutto, tj. 4 234,20 zł netto. Jest to stawka jak najbardziej realna i odpowiadająca aktualnie kształtującym się na rynku wynagrodzeniom pracowników z branży projektowej.

W ocenie Odwołującego Wykonawca w swojej kalkulacji nie uwzględnił jednak, iż podany koszt roboczogodziny stanowiący wynagrodzenie osoby wykonującej dany etap prac nie uwzględnia obciążeń publicznoprawnych ponoszonych przez pracodawcę tj. kosztów ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego, Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Doliczenie powyższych obciążeń do łącznego, realnego kosztu Wykonawcy jako pracodawcy istotnie zmienia kalkulację roboczogodziny z poziomu 35 złotych do poziomu 42,17 złotych.

Odwołujący wskazał, że Wykonawca błędnie wskazał również średnią ilość r-g w miesiącu. Zgodnie z art. 129 § 1. Kodeksu Pracy czas pracy wynosi 8 godzin na dobę w przeciętnie 5-dniowym tygodniu pracy oraz 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy. Przy uwzględnieniu dni wolnych od pracy przypadających w roku 2020r. uśredniony miesięczny czas pracy pracownika wynosi 168 godzin, nie zaś jak wskazuje Wykonawca 160 godzin miesięcznie. W takim wypadku kalkulacja Wykonawcy dotycząca wyceny Koncepcji rozwiązań projektowych winna przedstawiać się następująco:

WINNOBYĆ					
ELEMENT WYCENY	OSOBY	MIESIĘCY	r-h	STAWKA	RAZEM
Zaangażowanie	2	5	168	42,17 zł	70 842,30 zł
Zaangażowanie	4	3	168	42,17 zł	85 010,76 zł
Inwentaryzacja					3 000,00 zł
Edycja + wydruk					1 800,00 zł
RAZEM r-g			3696	RAZEM	160 653,06 zł
				OFERTA	150 000,00 zł
				ZYSK	- 10 653,06 zł

liczba r-h przyjęta przez Wykonaw cę	4000	42,17 zł	168 672,14 zł
		OFERTA	150 000,00 zł
		ZYSK	- 18 672,14 zł

Odwołujący wskazał, że wprawdzie Wykonawca w swych wyjaśnieniach wskazuje: „dokonując kalkulacji wyceny koncepcji projektowej firma nasza przeznaczyła na wykonanie tej części zamówienia łącznie 4 000 godzin”, niemniej jednak wyjaśnienie to nie przekłada się w żaden sposób na dokonaną przez Wykonawcę kalkulację. Przy przyjęciu bowiem nakładu pracy w ilości 4000 godzin i nawet założonym przez Wykonawcę wynagrodzeniu na poziomie 35 zł brutto Wykonawca otrzymałby kwotę 140 000, zaś przy uwzględnieniu rzeczywistego kosztu roboczogodziny (z obciążeniami dot. pracodawcy) kwota ta powinna wynieść 168 672,14 zł. Tymczasem kalkulacja Wykonawcy wskazuje, że w rzeczywistości Wykonawca przyjął nakład pracy nie w ilości 4000 roboczogodzin, lecz 3520 roboczogodzin:

- dwie osoby przez cały okres 5 miesięcy - $2 \times 5 \times 160$ roboczogodzin $\times 35$ zł = 56 000 zł
  - cztery osoby przez okres 3 miesięcy - $4 \times 3 \times 160$ roboczogodzin $\times 35$ zł = 67 200 zł.
- 56 000 + 67 200 = 123 200;

123 200 zł: 35 zł (przyjęta przez Wykonawcę stawka roboczogodziny) = 3520 godzin.

W ocenie Odwołującego powyższe jednoznacznie wskazuje, że Wykonawca nieprawidłowo oszacował zarówno wymagany dla wykonania tej części zamówienia nakład pracy, jak również nieprawidłowo skalkulował jednostkowy koszt wykonania, nie uwzględniając obciążeń publicznoprawnych związanych z zatrudnieniem pracowników. Odwołujący zwrócił uwagę, że

Wykonawca próbując dokonać kalkulacji nie wskazał nakładu pracy na wykonanie elementów wchodzących w skład Koncepcji rozwiązań projektowych, a jedynie odwrotnie na podstawie uprzednio złożonej oferty cenowej (na 150 000,00 zł), przy założonej stawce wynagrodzenia na poziomie 35 zł brutto, oszacował ilość nakładu pracy na 4000 r-g. Taka kalkulacja pozwoliła mu na uznaniowe i subiektywne podzielenie otrzymanego nakładu pomiędzy kilka osób przewidzianych do realizacji zadania.

Dalej Odwołujący podkreślił, że Wykonawca w treści swoich wyjaśnień wskazał, iż pozostała kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną zaoferowaną w Formularzu cenowym w poz. 1 a kwotą przeznaczoną na opracowanie Projektu budowlanego wraz z informacją BIOZ i uwzględnieniu różnicy wynikającej z kwot netto-brutto stanowić będzie zysk firmy. W ocenie Odwołującego już sama okoliczność, iż Wykonawca w swoich wyjaśnieniach niejako „gubi się” odwołując się przy wyjaśnieniach dotyczących kosztu wykonania Koncepcji rozwiązań projektowych do kosztu wykonania projektu budowlanego budzić powinna wątpliwości co do rzetelności kalkulacji i wyjaśnień Wykonawcy. Dodatkowo Odwołujący wskazał, iż kalkulacja Odwołującego wskazana powyżej wykazuje, iż przy założonym poziomie zaangażowania zasobów ludzkich do realizacji zadania i realnym koszcie Wykonawcy w zakresie stawki roboczogodziny Wykonawca nie tylko nie osiąga zysku lecz wręcz poniesie stratę.

Ponadto, w ocenie Odwołującego, przeanalizowanie opisu przedmiotu zamówienia zawartego w SIWZ dla poz. 1 Koncepcja rozwiązań projektowych pozwala na stwierdzenie, że Wykonawca nie ujął w wycenie szeregu elementów, które stanowią istotny koszt realizacji tej pozycji tj.:

- prognoza ruchu i wykonanie pomiarów ruchu - patrz P-10.10.00 pkt 1.2; pkt. 2 ppkt. 3; pkt. 4.3.3 ppkt. 2; pkt. 8.2;
- analiza materiałów wyjściowych - patrz P-10.10.00 pkt. 4.1.3 ppkt. 2; pkt. 8.2;
- zebranie i analiza materiałów archiwalnych - patrz P-10.10.00 pkt. 4.1.3 ppkt 2;
- pkt 8.2; wizja terenowa, wykonanie pomiarów, badań i obliczeń - patrz P-10.10.00 pkt.4.1.3 ppkt 1);
- wykonanie dokumentacji fotograficznej i filmowej - patrz P-10.10.00 pkt 4.2.1 lit. b;
- określenie szacunkowych kosztów wykonania zadania inwestycyjnego - patrz P-10.10.00 pkt. 1.3.1;
- udział w naradach koordynacyjnych, posiedzeniach rad projektu - patrz P-10.10.00 pkt. 8.2.

Poz. 3 - Materiały do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej wraz z uzyskaniem - w imieniu i na rzecz Zamawiającego - decyzji.

Odwołujący wskazał, że Wykonawca w pozycji 3 Formularza cenowego za sporządzenie materiałów do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej wraz z uzyskaniem decyzji przyjął łączną kwotę wynagrodzenia w wysokości 5 000 zł.

Odwołujący wskazał, że odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego do wyjaśnienia ceny tejże pozycji Wykonawca oświadczył, iż część związana z opracowaniem materiałów do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach została wyceniona głównie w pozycji 4 Formularza cenowego dotyczącej Karty informacyjne przedsięwzięcia. Pomimo tego stwierdzenia Wykonawca nie przedstawił kalkulacji wyliczenia wartości oferowanej ceny za pozycję 4 Formularza cenowego, przez co nie udowodnił swojego twierdzenia, że ta pozycja zawiera koszty opracowania pozycji 3.

Ponadto, w ocenie Odwołującego, przeanalizowanie opisu przedmiotu zamówienia zawartego w SIWZ dla poz. 3 Koncepcja rozwiązań projektowych pozwala na stwierdzenie, że Wykonawca nie ujął w wycenie szeregu elementów, które stanowią istotny koszt realizacji tej pozycji tj.:

- opracowanie na kopii mapy ewidencyjnej poświadczonej przez właściwy organ z zaznaczonym przebiegiem granic teren, którego wniosek dotyczy, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać - patrz P-10.05.00 pkt 3.4.2;
- przekazania wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - patrz P-10.05.00 pkt. 3.4.2;
- uzyskania i analizy materiałów archiwalnych, wykonania prezentacji opracowania projektowego - patrz P-10.05.00 pkt. 3.2.1; pkt. 7.2;
- działań w spotkaniach i naradach - patrz P-10.05.00 pkt. 7.2.

Wykonawca wskazał w treści wyjaśnień, że założone przez niego wynagrodzenie na poziomie 5 000,00zł jest kwotą, w zupełności wystarczającą na poprawne zrealizowanie poz. 3. Tymczasem brak ujęcia w wycenie poz. 3 elementów mających wpływ na wycenę wskazanych powyżej wykazuje, że Wykonawca nie tylko nie osiąga zysku lecz wręcz poniesie stratę.

Poz. 5 Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko

Odwołujący wskazał, że Wykonawca w pozycji 5 Formularza cenowego za opracowanie Raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko przyjął łączną kwotę

wynagrodzenia w wysokości 1 000 zł. W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego do wyjaśnienia ceny tejże pozycji Wykonawca wskazał, iż założył, że znaczną część prac niezbędnych do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na środowisko zostanie przez niego wykonana już na etapie sporządzania Karty informacyjnej przedsięwzięcia. Jednakże Wykonawca nie wskazał ani nie udowodnił w swoich wyjaśnieniach czy w wycenie ceny ofertowej poz. 4 ujął koszty opracowania Raportu oddziaływania na środowisko. To, że Wykonawca zamierza wykonać część prac wcześniej niż jest to wymagane nie znaczy, że przewidział ujęcie kosztów tego elementu w pozycji poprzedzającej.

Odwołujący dalej wskazał, że w wyjaśnieniach składanych do Zamawiającego Wykonawca oświadczył, że cena zaproponowana w poz. 5 Formularza cenowego jest kwotą umożliwiającą wykonanie niezbędnych materiałów uzupełniających w celu nadania opracowaniu formę Raportu, nie precyzując jakie opracowanie ma na myśli. Zatem zgodnie z oświadczeniem Wykonawcy należy przyjąć, że kwota oferty za pozycję 5 Formularza cenowego w wysokości 1 000,00zł pokrywa jedynie nadanie opracowaniu formy Raportu. Pomimo tego stwierdzenia Wykonawca nie przedstawił kalkulacji wyliczenia wartości oferowanej ceny za pozycję 4 Formularza cenowego, przez co nie udowodnił twierdzenia, że ta pozycja zawiera również koszty opracowania pozycji 5.

Ponadto, w ocenie Odwołującego, przeanalizowanie opisu przedmiotu zamówienia zawartego w SIWZ dla poz. 5 Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko pozwala na stwierdzenie, że Wykonawca nie ujął w wycenie szeregu elementów, które stanowią istotny koszt realizacji tej pozycji tj.:

- analiza materiałów wyjściowych - patrz P-50.20.00 pkt 8.2;
- zebranie i analiza materiałów archiwalnych - patrz P-50.20.00 pkt 8.2;
- wykonanie pomiarów i badań potrzebnych do wykonania opracowania - patrz P-50.20.00 pkt 8.2;
- wykonanie opisów, obliczeń i rysunków oraz oprawa opracowania dla potrzeb uzgodnień - patrz P-50.20.00 pkt 4.11.1; pkt. 8.2;
- wykonanie opinii i uzgodnień wymaganych dla opracowania projektowego (w tym udział w konsultacjach społecznych) - patrz P-50.20.00 pkt. 4.11.1 ppkt. I. 5; pkt. 4.11.1 ppkt. VIII. 2; pkt. 4.11.1 ppkt. IX. 1; pkt. 4.11.1 ppkt. VI 1; pkt 8.2;
- wykonanie uzupełnień i poprawek wynikłych w procesie wykonywania innych opracowań projektowych objętych Umową oraz w trakcie wydawania odpowiednich decyzji - patrz P-50.20.0 pkt. 8.2;

- opracowanie raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko - patrz P-50.20.00 pkt. 4.11;
- inwentaryzacje przyrodnicze - patrz P-50.20.00 pkt. 4.11.1; pkt. 8.2;
- udział w zatwierdzeniach, spotkaniach i naradach i wykonywanie prezentacji opracowania projektowego - patrz P-50.20.00 pkt. 8.2;
- wniesienie poprawek do raportu wynikających z dotychczasowych ustaleń - patrz P-50.20.0 pkt. 8.2.

Poz. 15 Projekt budowlany z informacją BIOZ

Odwołujący wskazał, że Wykonawca w pozycji 15 Formularza cenowego za opracowanie Projektu Budowlanego wraz z informacją BIOZ przyjął łączną kwotę wynagrodzenia w wysokości 250 000 zł. W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego do wyjaśnienia ceny tejże pozycji Wykonawca wskazał, iż w oparciu o swoje doświadczenie przyjął 10 miesięcy stałej pracy na projekcie w celu przygotowania Projektu Budowlanego wraz z informacją BIOZ, przy przyjęciu średniej stawki roboczogodziny obowiązującej w firmie Wykonawcy na poziomie 35 zł brutto. Wykonawca założył na wykonanie Projektu Budowlanego łącznie 6400 roboczogodzin, w tym na opracowanie Projektu budowlanego w zakresie branży drogowej i PZT 2000 roboczogodzin oraz w zakresie projektów branż: elektrycznej, telekomunikacyjnej, sanitarnej, konstrukcyjnej 4400 roboczogodzin. Pozostała kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną zaoferowaną w Formularzu cenowym a kwotą przeznaczoną na opracowanie Projektu Budowlanego wraz z informacją BIOZ stanowić będzie zysk Wykonawcy. Kalkulacja Wykonawcy przedstawia się zatem następująco:

PROJEKT BUDOWLANY - WEDŁUG WYCENY ROBIMAT SP. Z O.O.

ELEMENT WYCENY	OSOBY	MIESIĘCY	r-h	STAWKA	RAZEM
PB			2000	35,00 zł	70 000,00 zł
Zaangażowanie			4400	35,00 zł	154 000,00 zł
Edycja + wydruk					4 000,00 zł
RAZEM r-g			0	RAZEM	228 000,00 zł
				OFERTA	250 000,00 zł
				ZYSK	22 000,00 zł

Jak wskazano jednak w zarzucie dotyczącym kalkulacji kosztu wykonania koncepcji rozwiązań projektowych Wykonawca wskazując obowiązującą w jego firmie stawkę 35 zł brutto za

roboczogodzinę nie uwzględnił dodatkowego kosztu jaki obciąża pracodawcę w związku z ciężarami o charakterze publicznoprawnym, tj. koszty ubezpieczeń emerytalnych i rentowych. Uwzględnienie tego kosztu daje rzeczywistą stawkę jaką Wykonawca winien przedłożyć do kalkulacji na poziomie 42,17 zł za 1 roboczogodzinę. W takim wypadku kalkulacja Wykonawcy winna wyglądać następująco:

PROJEKT BUDOWLANY WG WYCENY POWINNO BYĆ

ELEMENT WYCENY	OSOBY	MIESIĘCY	r-h	STAWKA	RAZEM
PB			2000	42,17 zł	84 336,07 zł
Zaangażowanie			4400	42,17 zł	185 539,36 zł
Edycja + wydruk					4 000,00 zł
RAZEM r-g			0	RAZEM	273 875,43 zł
				OFERTA	250 000,00 zł
				ZYSK	- 23 875,43 zł

Dodatkowo Odwołujący wskazał, że Wykonawca w swojej kalkulacji roboczogodzin nie przyjął nakładu czasu pracy na wykonanie projektów branży: melioracyjnej, zieleni i mostowej, które zgodnie z treścią SIWZ (w tym załączników - Specyfikacji na Projektowanie) oraz odpowiedzi Zamawiającego na pytania wykonawców są wymagane do wykonania przy realizacji zadania. Ponadto przeanalizowanie opisu przedmiotu zamówienia zawartego w SIWZ dla poz. 15 Projekt budowlany z informacją BIOZ pozwala na stwierdzenie, że Wykonawca nie ujął w wycenie szeregu elementów, które stanowią istotny koszt realizacji tej pozycji tj.:

- badania, pomiary istniejącej nawierzchni (w tym pomiar ugięć)- patrz odpowiedź Zamawiającego na pytanie do przetargu nr 8 i 16;
- projekt inwentaryzacji zieleni, projekt wycinki kolidujących drzew i krzewów - patrz P-10.30.0 pkt 4.6.1.1 c;
- koordynacja sieci uzbrojenia terenu - uzgodnienia ZUDP w 2-ch powiatach- patrz P-10.30.0 pkt 4.6.1.1 b;
- przygotowanie materiałów o wydanie zgody wodnoprawnej i jej uzyskanie - patrz P-10.30.00. pkt 4.6.1.1 a;
- opracowanie projektu architektoniczno -budowlanego (PAB) branży mostowej - patrz P- 10.30.0 pkt. 4.6.1 ppkt II 2. 2 (str. 11);
- opracowanie projektu architektoniczno - budowlanego (PAB) Projekty rozbiórki obiektów budowlanych - patrz P-10.30.00 pkt. 4.6.1 (str. 12);
- opracowanie informacji BIOZ - patrz P-10.30.00 pkt. 4.6.1 ppkt I.5;

- udział w naradach i spotkaniach - patrz P-10.30.00 pkt 8.2.

W ocenie Odwołującego przedłożone wyżej wyjaśnienia wskazują, iż Wykonawca dokonywał swoich kalkulacji pobieżnie, bez weryfikacji zapisów SIWZ czy realnych kosztów wykonania zadania i tym samym na poszczególnych pozycjach Oferty cenowej wskazywał wynagrodzenie, które nie tylko nie zapewniało zysku ale również mogło stanowić dla Wykonawcy źródło straty, uniemożliwiając prawidłowe wykonanie zamówienia.

Poz. 16 Materiały do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji wraz z uzyskaniem w imieniu i na rzecz Zamawiającego - decyzji

Odwołujący wskazał, że Wykonawca w pozycji 15 Formularza cenowego za opracowanie i przygotowanie materiałów do wniosku o wydanie decyzji ZRiD przyjął łączną kwotę wynagrodzenia na poziomie 5 000 zł. W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego do wyjaśnienia ceny tejże pozycji Wykonawca wskazał, że pozycja ta w głównej części obejmuje koszty wydruku i koszty wysyłki niezbędnych materiałów w celu uzyskania stosownych opinii wydawanych w trybie ZRiD. Wykonawca na obronę zaoferowanej ceny wskazał, iż dysponuje sprzętem edycyjnym i poligraficznym, który w pełni umożliwia przygotowanie jak i wydruk pełnej dokumentacji projektowej, bez konieczności korzystania w tym zakresie z usług firm zewnętrznych. Wykonawca wskazał jednocześnie, że założona kwota odpowiada wymaganym kosztom wydruku oraz kosztom materiałów eksploatacyjnych.

Z powyższym stwierdzeniem Wykonawcy Odwołujący się nie zgadza. Odwołujący wskazuje, iż podobnie jak Wykonawca dysponuje własnym sprzętem poligraficznym i edycyjnym umożliwiającym wydruk wymaganej dokumentacji we własnym zakresie. Niemniej jednak posiadanie własnej bazy poligraficznej nie wyłącza konieczności ponoszenia kosztów: serwisu tego sprzętu, zakupu tonerów czy wreszcie papieru do wydruków. Oszczędność kosztów wykonania wydruków dokumentacji wynikająca z własnego zaplecza sprzętowego Wykonawcy nie została jednak przez Wykonawcę w żaden sposób wykazana ani udowodniona.

Ponadto Odwołujący wskazał, że w odpowiedzi na wezwanie do wyjaśnień Wykonawca stwierdził, że pozycja 16 Formularza cenowego obejmuje w głównej części koszty wydruku i koszty wysyłki niezbędnych materiałów. Stwierdzenie to potwierdza, że wykonawca nie wycenił w tej pozycji elementów wchodzących w jej skład a opisanych w SIWZ tj.

- opracowanie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID), złożenie wniosku i uzyskanie decyzji - patrz P-20.20.00 pkt 4.2 ppkt. 2;
- opracowanie wniosków i uzyskanie opinii oraz uzgodnień do wniosku o wydanie decyzji ZRID - patrz P-20.20.00 pkt. 4.2 ppkt. 2 i 3; pkt. 4.4.1 ppkt. 8);
- opracowanie załączników do wniosku o wydanie decyzji ZRID - patrz P-20.20.00 pkt. 4.4.1;
- analiza materiałów wyjściowych dostarczonych przez Zamawiającego, uzyskanie i analiza materiałów archiwalnych, wykonanie opisów i rysunków oraz oprawę opracowania projektowego dla potrzeb uzgodnień, wykonanie prezentacji opracowania projektowego, wykonanie uzupełnień i poprawek wynikłych w procesie wykonywania innych opracowań projektowych objętych Umową oraz wynikłych w trakcie uzgodnień, udzielanie wyjaśnień - patrz P-20.20.00 pkt. 8.2;
- uzyskanie aktualnych wypisów z rejestru gruntów i budynków - patrz P-20.20.00 pkt. 4.4.1 ppkt. 10) oraz pkt. 8.2;
- udział w naradach i spotkaniach - patrz P-20.20.00 pkt. 8.2.

Tym samym wskazać należy, iż również dla tej pozycji Wykonawca dokonał nieprawidłowej, nierzetelnej kalkulacji, nie gwarantującej pokrycia choćby kosztu wykonania tej części zamówienia, z całkowitym pominięciem ewentualnego zysku Wykonawcy.

Poz. 17.1 Dokumentacja geodezyjna i kartograficzna dotycząca nieruchomości nabywanych na cele budowy drogi - obejmująca całość zadania a. nieruchomości do podziału.

Odwołujący wskazał, że Wykonawca w pozycji 17.1 Formularza cenowego za opracowanie dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej dotyczącej podziału nieruchomości przyjął łączną kwotę wynagrodzenia na poziomie 280 000 zł, przy założeniu jednostkowej ceny dla 1 działki na kwotę 400 zł. W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego do wyjaśnienia ceny tejże pozycji Wykonawca wskazał, że zaproponowana przez niego stawka wykonania dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej dla nieruchomości do podziału (pkt a)), przy założeniu jednostkowego podziału w kwocie 400 zł wynika z oferty Podwykonawcy, z którym wykonawca planuje wspólną realizację przedmiotowej inwestycji. Można domniemywać w tym zakresie, że chodzi o ofertę firmy B. Geodezja s.c. M. B. D., K. D., która została załączona do wyjaśnień złożonych przez Wykonawcę. Z analizy oferty Podwykonawcy wynika, że Wykonawca do swojej kalkulacji przyjął cenę zaoferowaną przez Podwykonawcę bez jakichkolwiek narzutów na koszty pozyskania wymaganych prawem wypisów, czy koszty wydruku.

Tymczasem pozycja 17.1 Oferty cenowej winna zgodnie z Opisem Przedmiotu Zamówienia zawierać koszty opracowania znacznie szerszego niż tylko „jednostkowy podział”. Zgodnie ze specyfikacją P-30.20.00 DOKUMENTACJA GEODEZYJNA IKARTOGRAFICZNA DOTYCZĄCA PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI NABYWANYCH NA CELE BUDOWY DROGI

pkt 8. 2. Wymagania dla projektowanej inwestycji winna obejmować:

Zawartość:

Zawartość powinna odpowiadać, w zależności od potrzeb, określonym wymaganiom tj. zawierać m.in.: „Mapę z projektem podziału nieruchomości wraz z nieruchomościami wchodzącymi w zakres pasa drogowego” posiadającą pieczęć przyjęcia do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, a ponadto klauzule: stwierdzającą, że projekt podziału został zatwierdzony decyzją o ZRID oraz mapa jest przeznaczona do wpisu w księdze wieczystej i stanowi załącznik do ZRID, wykazy zmian gruntowych wraz z rejestrem działek wchodzących w zakres pasa drogowego oraz wykazy synchronizacyjne, jeżeli oznaczenie działek gruntu w katastrze nieruchomości jest inne niż w księdze wieczystej lub innym dokumencie prawnym. W wykazie zmian gruntowych działki przeznaczone pod pas drogowy powinny otrzymać oznaczenie użytków gruntowych jako „Tp”, działki przy których wykazany jest użytek „dr” powinny pozostać bez zmian, wykaz wg ewidencji gruntów aktualnych właścicieli nieruchomości, wieczystych użytkowników i posiadaczy samoistnych wraz z ich aktualnymi danymi i adresami zamieszkania, wykaz aktualnych właścicieli nieruchomości, wieczystych użytkowników i posiadaczy samoistnych wraz z ich aktualnymi danymi i adresami zamieszkania ustalonych w toku postępowania podziałowego, skany protokołów badania ksiąg wieczystych, zbiorów dokumentów lub skany dokumentów własności w przypadku braku ksiąg wieczystych (którymi dla tych nieruchomości są: akty notarialne, decyzje administracyjne dotyczące przeniesienia własności /akty własności ziemi, decyzje o wywłaszczeniu nieruchomości, decyzje komunalizacyjne i inne o uwłaszczeniu/, orzeczenia sądowe o dziale spadku, orzeczenia sądowe o stwierdzeniu nabycia spadku, orzeczenia sądowe o zniesieniu współwłasności, orzeczenia sądowe o nabyciu własności przez zasiedzenie, umowy w formie aktu notarialnego o zbyciu spadku w całości lub w części /art. 1051 Kc/, wypisy z katastru nieruchomości, kopie zawiadomień o przyjęciu/ustaleniu granic w terenie, kopie protokołów z ustalenia/przyjęcia granic w terenie, kopie zawiadomień o wznowieniu/wyznaczeniu i utrwaleniu na gruncie punktów granicznych nieruchomości stanowiących zgodnie z decyzją ZRID pas drogowy, kopie protokołu z wznowienia/wyznaczenia i utrwalenia na gruncie punktów granicznych nieruchomości stanowiących zgodnie z decyzją ZRID pas drogowy, wykazy współrzędnych punktów granicznych pasa drogowego, obliczenia powierzchni działek, zarys pomiarowy. materiały zawierające inwentaryzację nieruchomości inne zestawienia wymagane przez Zamawiającego.

W ocenie Odwołującego analizując wyjaśnienia Wykonawcy ROBIMART Sp. z o. o. (vide Ad. 6)) można zauważyć, że Wykonawca w wycenie tej pozycji ujął jedynie koszt jednostkowego podziału, a zatem koszt opracowania „Mapy z projektem podziału nieruchomości”. Wykonawca nie ujął zatem w wycenie pozycji 17 kosztu określonego w pkt. 8.2. specyfikacji technicznej P-30.20.0, tj. kosztów:

- a) pozyskania i analizy materiałów uzyskanych z właściwego Starostwa Powiatowego, właścicieli/władających nieruchomości, wydziałów ksiąg wieczystych, archiwum państwowego i innych źródeł;
- b) pozyskania wypisów z rejestru gruntów;
- c) pomiarów w terenie i okazania granic właścicielom / władającym i Zamawiającemu;
- d) wykonania map zbiorczych podziału nieruchomości;
- e) wykonania map uzupełniających;
- f) wykonania wykazów synchronizacyjnych i map synchronizacyjnych;
- g) wykonania synchronizacji wieczysto - księgowej, w celu ujawnienia w księgach wieczystych działek nabywanych przez Inwestora.

W ocenie Odwołującego koszt wykonania w/w elementów stanowiących elementy dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej dotyczącej nieruchomości nabywanych na cele budowy drogi jest znaczny i wymaga znacznych nakładów czasu pracy. Koszty te są uregulowane odgórnie w formie opłat urzędowych (a zatem Wykonawca nie ma wpływu na ich wysokości, w tym obniżenie) i przedstawia się następująco:

- Określenie kosztu pozyskania i analizy materiałów pozyskanych z właściwego Starostwa Powiatowego, właścicieli/władających nieruchomości, wydziałów ksiąg wieczystych, archiwum państwowego i innych źródeł:

Koszt pozyskania w/w dokumentów to 140,00zł dla 1 działki. Zatem dla 700 działek (zgodnie z SIWZ) koszt ten kształtuje się na poziomie $140 \text{ zł} \times 700 = 98\,000,00 \text{ zł}$. którego Wykonawca nie ujął w swojej ofercie.

- Określenie kosztu pozyskania wypisów z rejestru gruntów:

Zgodnie z odpowiedzią na pytanie nr 29 do SIWZ Zamawiający potwierdził, że nie przewiduje uzyskania przez wykonawcę wypisów uproszczonych. Zatem na etapie opracowania dokumentacji należy uzyskać wypisy pełne.

na jakimkolwiek etapie sporządzania dokumentacji konieczność z ewidencji gruntów? Czy wystarczające będą tzw. wypisy uproszczone?

Odpowiedź Nr 29

Zapisy w specyfikacjach technicznych są jednoznaczne, Zamawiający nie przewiduje uzyskania „wypisów uproszczonych”.

Koszt 1-go wypisu pełnego określono na podstawie Ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne Dz.U. z 2020 r. poz. 782 i wynosi on 50,00 zł. Do podziału Zamawiający zgodnie z SIWZ przewidział 700 działek, co daje koszt: $700 \times 50,0 = 35\ 000,00$ zł, którego to kosztu Wykonawca także nie ujął w swojej ofercie.

Określenie kosztu pomiarów w terenie i okazania granic właścicielom / władającym i Zamawiającemu, wykonania map zbiorczych podziału nieruchomości, wykonania map uzupełniających, wykonania wykazów synchronizacyjnych i map synchronizacyjnych, wykonania synchronizacji wieczysto - księgowej, w celu ujawnienia w księgach wieczystych działek nabywanych przez Inwestora.

W opinii Odwołującego na opracowanie w/w elementów zgodnie z doświadczeniem Odwołującego się niezbędne jest ok. 2,5 r-g pracy, co przy uwzględnieniu stawki roboczogodziny określonej przez Wykonawcę (przy uwzględnieniu obciążeń publicznoprawnych) na poziomie 42,11 zł generuje koszt na poziomie $700 \text{ działek} \times 2,5 \text{ r-g} \times 42,17 \text{ zł} = 73\ 797,50$ zł, którego Wykonawca również w opinii Odwołującego nie ujął w swojej ofercie.

Zatem, w ocenie Odwołującego w poz. 17 Oferty cenowej Wykonawca nie uwzględnił następujących kosztów związanych z pozyskaniem i opracowaniem dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej dotyczącej nieruchomości nabywanych na cele budowy drogi:

$98\ 000,00 \text{ zł} + 35\ 000,00 \text{ zł} + 73\ 797,50 \text{ zł} = 206\ 797,50 \text{ zł}$

Poz. 19 Opisy stanu nieruchomości na dzień wydania decyzji ZRiD (inwentaryzacja nieruchomości).

Odwołujący wskazał, że na wezwanie Zamawiającego Wykonawca dla wyjaśnienia wyceny pozycji nr 19 Formularza ofertowego Opis stanu nieruchomości na dzień wydania decyzji ZRiD stwierdził, że wycena w głównej mierze została wykonana w oparciu o zakres prac niezbędnych do wykonania na etapie Dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej. Jednakże brak jest w wyjaśnieniach Wykonawcy jakiegokolwiek kalkulacji potwierdzającej jego oświadczenie. Odwołujący zwrócił uwagę, że opracowanie dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej dotyczącej nieruchomości nabywanych na cele budowy drogi następuje przed

wydaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Sama dokumentacja jest załącznikiem do wniosku o wydanie tej decyzji. Zatem, gdyby nawet Wykonawca wykonał czynności związane z opisem stanu nieruchomości wcześniej to i tak zgodnie z tytułem pozycji 19 jak i zapisami specyfikacji P-30.20.00. winien je powtórzyć po wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID).

Wykonawca zgodnie z ofertą podwykonawcy firmy B. przyjął wycenę pozycji 19 Formularza ofertowego w wysokości 7 000,00 zł netto.

Jednakże przyjmując tylko nakład w wysokości 1 r-g na wykonanie inwentaryzacji 1 działki otrzymujemy kalkulację: 1 r-g / działkę x 740 działek = 31 205,80zł

Tym samym wskazać należy, iż również dla tej pozycji Wykonawca dokonał nieprawidłowej, nierzetelnej kalkulacji, nie gwarantującej pokrycia choćby kosztu wykonania tej części zamówienia, z całkowitym pominięciem ewentualnego zysku Wykonawcy.

Poz. 22 Projekty Wykonawcze dla wszystkich branż wraz z Projektem rozbiórki oraz Instrukcjami eksploatacji.

Odwołujący wskazał, że Wykonawca w pozycji 22 Formularza cenowego za opracowanie Projektu Wykonawczego dla wszystkich branż wraz z Projektem rozbiórki oraz instrukcjami eksploatacji przyjął łączną kwotę wynagrodzenia na poziomie 90 000 zł za komplet tj., opracowanie pełnej dokumentacji wykonawczej wraz z jej wydrukiem w 5 egzemplarzach. W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego do wyjaśnienia ceny tejże pozycji Wykonawca w opinii Odwołującego dokonał sztucznej „odwróconej” kalkulacji zaoferowanej pierwotnie ceny do ilości czasu przeznaczonego na realizację tej części zamówienia.

Ponadto Wykonawca, co uwidacznia całokształt jego wyjaśnień, w swoich kalkulacjach nie uwzględnił czasu przeznaczonego na projekty wykonawcze branż: mostowej, melioracyjnej oraz zieleni a także projektów rozbiórki obiektów budowlanych i instrukcji eksploatacji. Dodatkowo Wykonawca po raz kolejny w swoich wyjaśnieniach wskazał, iż średnia stawka obowiązująca w firmie Wykonawcy dla projektantów i asystentów wynosi 35 zł brutto za godzinę pracy. Powyższe jednoznacznie wskazuje, iż Wykonawca w swojej kalkulacji nie uwzględnił dodatkowego kosztu obciążającego go jako pracodawcę w związku z ciężarami o charakterze publicznoprawnym. Dodatkowo Wykonawca uśrednił koszt wynagrodzenia Projektantów a więc osób z większym doświadczeniem oraz wymaganymi prawem uprawnieniami oraz asystentów, nie przedkładając żadnych dowodów wskazujących na realne zarobki tych osób, w szczególności Projektantów branż.

Ponadto Wykonawca w swoich wyjaśnieniach wskazał, iż do realizacji tej części zamówienia zamierza oddelegować zaledwie 5 osób, pomimo iż zgodnie z SIWZ Projekt Wykonawczy powinien obejmować 7 branż a zatem Wykonawca powinien zaangażować przynajmniej 7 pracowników zajmujących się pracami projektowymi oraz 7 pracowników sprawdzających opracowane projekty.

W ocenie Odwołującego, powyższe zastrzeżenia czynią kalkulacje oraz wyjaśnienia Wykonawcy nierzetelnymi i nieodzwierciedlającymi realnego wymaganego poziomu zaangażowania do realizacji zadań oraz kosztu ich wykonania. W opinii Odwołującego te zastrzeżenia ewidentnie wskazują, iż Wykonawca zaoferował cenę wykonania Przedmiotu zamówienia poniżej minimalnego kosztu jego wykonania.

DODATKOWE KOSZTY NIEUWZGLĘDNIONE PRZEZ WYKONAWCĘ

Z nieznanymi Odwołującemu powodów Zamawiający nie wezwał Wykonawcy do przedłożenia wyjaśnień co do ceny zaoferowanej w pozycji 9 Formularza cenowego Wiercenia (z opracowaniem Raportu z przeprowadzonych wierceń), mimo iż cena ta jest znacząco zaniżona i nie odpowiada realnemu kosztowi wykonania tej części zamówienia. W opinii Odwołującego wskazane przez Wykonawcę stawki jednostkowe dla 1 mb wierceń do 15 m dla próbek kategorii A i B są stawkami nierynkowymi i nierealnymi. Odwołujący stanowczo podkreśla, iż w tej kwocie Wykonawca nie będzie w stanie wykonać wierceń. Powyższe potwierdzają oferty firm geologicznych, które Odwołujący załącza.

KOSZTY DOJAZDU DO SIEDZIBY ZAMAWIAJĄCEGO ORAZ DO TERENU INWESTYCJI.

Odwołujący wskazał, że w żadnej z pozycji Tabeli Elementów Rozliczeniowych Formularza cenowego Wykonawca nie ujął kosztów transportu czyli kosztów przejazdu przedstawicieli Wykonawcy na spotkania do i z siedziby Zamawiającego, ani do i z terenu inwestycji. Również wyjaśnienia Wykonawcy udzielone w trybie art. 90 ust.1 PZP nie wskazują, czy w ogóle a jeśli tak to w której pozycji cenowej Wykonawca uwzględnił taki koszt. Odległość od siedziby firmy Wykonawcy (Pruszków) do siedziby Zamawiającego (Kielce) to odległość ok. 170 km. Odległość od siedziby Wykonawcy (Pruszków) do terenu inwestycji tj. do miejscowości Połaniec wynosi ok. 228km, natomiast do miejscowości Słupia wynosi ok. 236 km. Zatem średnia odległość do terenu inwestycji od siedziby Wykonawcy wynosi 232 km.

Zgodnie ze Specyfikacją Techniczną P-00.00.00 Wymagania ogólne pkt 5. Kontrola jakości opracowań projektowych ppkt. 5.1 Nadzór Zamawiającego nad procesem projektowym (patrz str. 18) wymagane jest stawiennictwo Wykonawcy:

- rada projektu - spotkanie w siedzibie Zamawiającego, przy udziale Wykonawcy - co najmniej 1-raz w miesiącu;
- wizyta robocza - spotkania poza siedzibą Zamawiającego, przy udziale Wykonawcy, połączone z wizytą na miejscu, którego dotyczą opracowania projektowe lub wizytą w siedzibie strony.

Do określenia kosztów przejazdów przyjęto stawkę za każdy przejechany kilometr na poziomie 0,83 zł, przyjętą na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. nr 27, poz. 271 ze zm.).

Tym samym koszty transportu (przejazdów przedstawicieli Wykonawcy) nie ujętych przez Wykonawcę w ofercie przedstawiają się następująco:

- rada projektu - 1 raz / miesiąc x 34 miesiące = 34 rady projektu; 34 rady x 170 km x 0,83 x 2 (przejazd w obie strony) = 9 594,80zł;
- wizyta robocza - 1 raz / miesiąc x 34 miesiące = 34 wizyty robocze, 34 wizyty x 232 km x 0,83 x 2 (przejazd w obie strony) = 11 516,48zł
- przejazdy na teren inwestycji w celu: o przeprowadzenia pomiarów ruchu; o wykonania inwentaryzacji elementów pasa drogowego; o wykonania inwentaryzacji zieleni; o wykonania inwentaryzacji oznakowania drogowego dla potrzeb wykonania projektu organizacji ruchu; założono 2 wyjazdy w miesiącu, zatem 34 miesiące x 2 = 68 przejazdów 68 przejazdów x 232 km x 0,83 x 2 (przejazd w obie strony) = 23 032,96 zł

Zatem łączny minimalny koszt transportu (przejazdów przedstawicieli Wykonawcy) wymaganych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia) nieujęty przez Wykonawcę w ofercie wynosi:

$9\,594,80\text{ zł} + 11\,516,48\text{ zł} + 23\,032,96 = 44\,144,24\text{ zł}.$

W opinii Odwołującego również i tego kosztu Wykonawca nie skalkulował w swojej ofercie.

KOSZT OPRACOWANIA PROJEKTU BRANŻY MELIORACYJNEJ

Odwołujący wskazał, że godnie z odpowiedzią na pytanie nr 19 do SIWZ Zamawiający potwierdził, że: „dla celów właściwego i sprawnego funkcjonowania odwodnienia należy

zaprojektować i wykonać system odwodnienia drogi, w tym m.in. przepusty pod drogą krajową, drogami innymi krzyżującymi się z drogą krajową, dodatkowymi jezdniami do obsługi terenów przyległych a także jeśli jest to konieczne zbiorniki retencyjne i retencyjno-infiltracyjne itp.

W związku z powyższym, Zamawiający potwierdził, że wymagane będzie opracowanie projektu branży melioracyjnej, której Wykonawca nie wziął pod uwagę przy opracowaniu dokumentacji w zakresie projektu budowlanego i wykonawczego. W ocenie Odwołującego z treści wyjaśnień Wykonawcy (w szczególności w zakresie ceny Projektu Budowlanego z informacją BIOZ - pkt AD 4 wyjaśnień) wynika, iż kosztu wykonania projektu budowlanego i wykonawczego branży melioracyjnej Wykonawca w ogóle nie skalkulował w swojej ofercie.

KOSZT ZAPROJEKTOWANIA OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH

Odwołujący wskazał, że zgodnie z odpowiedzią na pytanie nr 24 i 47 do SIWZ Zamawiający potwierdził, że w zakresie zamówienia pozostaje również zaprojektowanie obiektów inżynierskich.

Pytanie nr 24: Zwracamy się z prośbą o przekazanie zestawienia liczby, parametrów, oceny stanu technicznego względnie kwalifikacji robót dla istniejących przepustów pod korpusem drogi DK 79 oraz przepustów pod drogami podporządkowanymi w obrębie skrzyżowań, których zarządcą ruchu jest GDDKiA.

Odpowiedź Zamawiającego: „W załączeniu wykaz obiektów inżynierskich (przepusty pod koroną drogi) załącznik nr3

Pytanie nr 47: Czy Zamawiający dopuszcza wzmocnienie istniejących obiektów inżynierskich czy przewiduje rozbiórkę i zaprojektowanie od nowa?

Odpowiedź Zamawiającego: Zamawiający przewiduje rozbiórkę istniejących obiektów inżynierskich i budowę od nowa.

W związku z powyższym, Zamawiający potwierdził, że w ramach realizacji Przedmiotu zamówienia wymagane będzie również opracowanie projektu branży mostowej, gdyż uprawnienia w zakresie branży mostowej uprawniają do projektowania obiektów inżynierskich. Z treści wyjaśnień Wykonawcy (w szczególności w zakresie ceny Projektu Budowlanego z informacją BIOZ - pkt AD 4 wyjaśnień) wynika, iż kosztu wykonania projektu budowlanego i wykonawczego branży mostowej Wykonawca w ogóle nie skalkulował w swojej ofercie.

KOSZT OPRACOWANIA PROJEKTU BRANŻY ZIELENI

Zgodnie z odpowiedzią na pytanie nr 33 Zamawiający potwierdził, że w ramach zamówienia jest opracowanie „Projektu zieleni i Projektu wycinki drzew”. Analiza Oferty cenowej

Wykonawcy, jak również wyjaśnień Wykonawcy z dnia 3 czerwca 2020r. (w szczególności w zakresie ceny Projektu Budowlanego z informacją BIOZ - pkt AD 4 wyjaśnień) wskazuje, że Wykonawca kosztów wykonania projektu budowlanego i wykonawczego branży melioracyjnej w ogóle nie ujął.

Pytanie Nr 33

W związku z pytaniami potencjalnych podwykonawców (zapisy nie są jasne dla potencjalnych podwykonawców zapytanych o wycenę) oraz umożliwieniem rzetelnej wyceny prac projektowych zgodnie z zapisami PZP - prosimy o sprecyzowanie szczegółowości opracowania określonego w ST P-10.30.00 pkt 4.6.1.1.c. (str.13), w zakresie przekrojów poprzecznych ukształtowania zieleni (1:100 - 1:200), względnie udostępnienia przykładowego opracowania. Prosimy m.in. o podanie: ilości przekrojów poprzecznych (czy dla każdego rodzaju drzewa - istniejącego / projektowanego; czy przekroje należy traktować analogicznie do drogowych przekrojów typowych), szacunkowej objętości takiego opracowania dla przedmiotowego zadania itp.

Odpowiedź Nr 33

Szczegółowe wymagania w zakresie opracowania „Projekt zieleni i Projekt wycinki drzew” zostały ujęte w specyfikacji technicznej P-10.30.00.

W ocenie Odwołującego przedstawione powyżej wyjaśnienia i zarzuty Odwołującego w zakresie ceny zaoferowanej przez Wykonawcę wskazują, iż jest ona ceną rażąco niską. W opinii Odwołującego wyjaśnienia Wykonawcy nie były odpowiednio umotywowane, wyczerpujące czy skonkretyzowane w zakresie odwołania się do tych elementów kalkulacyjnych, które miały wpływ na wielkość zawartej w ofercie ceny i nie potwierdziły, że oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej. Wyjaśnienia Wykonawcy nie zawierają informacji o oszczędności metody wykonania zamówienia, nie wskazują także w ogóle kosztów związanych z bieżącą działalnością Wykonawcy, jak choćby koszty utrzymania biura Wykonawcy.

Odwołujący wskazał, że celem procedury wyjaśniającej, o której mowa w art. 90 ustawy PZP jest umożliwienie zamawiającemu zweryfikowania poprawności dokonanej przez wykonawcę kalkulacji ceny a nie złożenie ogólnego zapewnienia, że wykonawca wykona zamówienie za oszacowaną przez siebie cenę (KIO 36/2016, Wyrok KIO z dnia 26.01.2016r.) Z brzmienia przepisu art. 90 ust.1 ustawy PZP wynika, że Zamawiający zwraca się nie tylko o udzielenie wyjaśnień, ale także o złożenie dowodów. Powołane przepisy ustawy PZP nakładają wprost na wykonawcę wezwanego do złożenia wyjaśnień, obowiązek wykazania, że złożona przez niego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny. Przy czym wykazanie oznacza coś więcej aniżeli tylko wyjaśnienie. Wykonawca winien nie tylko wyjaśnić ale także zgodnie z art. 6 Kodeksu

cywilnego udowodnić, czy choćby uprawdopodobnić wysokość kosztów skalkulowanych w cenie oferty. Z samego brzmienia przepisów art. 90 ust.1 i 3 PZP wynika, że Wykonawca jest zobowiązany do złożenia wyjaśnień popartych dowodami. Obowiązkiem Zamawiającego jest „(...) ocenić wyjaśnienia w kontekście całego przedmiotu zamówienia i tym samym przedmiotu oferty. Wykonawca ma natomiast obowiązek przedstawić wyjaśnienia przekonujące i rzeczowe co do pełnego zakresu wyceny oferty. Wykonawca powinien także przedstawić dowody na poparcie swoich twierdzeń gdyż to po stronie wykonawcy spoczywa ciężar dowodu, że cena oferty nie jest rażąco niska" (vide Wyrok KIO z dnia 11.07.2012 r. sygn.. KIO 1363/12).

Tymczasem, w ocenie Odwołującego, Wykonawca w ogóle nie przedłożył żadnych dowodów na potwierdzenie złożonych wyjaśnień poza ofertą firmy B. Geodezja s.c. na dokumentację geodezyjną i kartograficzną dotyczącą podziału nieruchomości nabywanych na cele budowy drogi oraz opis stanu nieruchomości na dzień wydania decyzji ZRID (inventaryzację nieruchomości). Wykonawca nie przedłożył żadnych dowodów na potwierdzenie: wynagrodzenia pracowników (asystentów i projektantów), że przyjęte przez Wykonawcę koszty pracy nie są niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10.10.2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę; prawidłowości przyjętych nakładów pracochłonności; przyjętych do kalkulacji kosztów edycji i wydruków (na które powoływał się wielokrotnie). W ocenie Odwołującego złożone przez Wykonawcę wyjaśnienia nie zawierają dowodów na ich potwierdzenie zawierają wyłącznie czynniki subiektywne. Wykonawca składając wyjaśnienia nie wykazał także czynników wskazanych w art. 90 ust. 1 pkt ustawy PZP tj.:

- a. oszczędności metody wykonania zamówienia;
- b. wybranych rozwiązań technicznych;
- c. wyjątkowo sprzyjających warunków zamówienia dostępnych dla Wykonawcy;
- d. oryginalności projektu Wykonawcy;
- e. kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015r. poz. 2008 oraz z 2016r. poz. 1265); pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów; oraz wynikającym z przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- f. wynikających z przepisów ochrony środowiska.

Odwołujący załączył szczegółowa kalkulację kosztów realizacji przedmiotowego zamówienia publicznego, sporządzoną na podstawie założeń Wykonawcy określonych w złożonych wyjaśnieniach z dnia 3 czerwca 2020r. tj. stawka wynagrodzenia pracowników, nakłady czasu pracy na podstawie opisu przedmiotu zamówienia. W kolumnie [9] zawarto opis kluczowych składników oferty, mających wpływ na koszty realizacji zamówienia. W kolumnie [14] określono koszty każdego ze składników oferty. W kolumnie [16] wskazano koszty ujęte w ofercie przez Wykonawcę na podstawie wyjaśnień RNC. W kolumnie [15] wskazano koszty, których Wykonawca nie ujął w ofercie, a które wynikają z opisu przedmiotu zamówienia i są niezbędne do prawidłowej realizacji zamówienia. W kolumnie [17] wskazano łączną wartość kosztów danej pozycji oferty. W kolumnach [18] i [19] wskazano odpowiednio łączną wartość kosztów nie ujętych przez Wykonawcę w ofercie i ujętych w ofercie. W kolumnie [20] wskazano nr specyfikacji technicznej, z której wynika obowiązek opracowania danego składnika oferty. W kolumnie [21] wskazano dokładny pkt specyfikacji technicznej lub inne źródło opisane w SIWZ, z którego wynika obowiązek opracowania danego składnika oferty. W kolumnie [22] podano uwagi do przyjętej kalkulacji kosztów tj. sposób wyliczenia nakładów pracy, podstawę wyceny c.j. itp.

W kalkulacji podstawą przyjęcia nakładów czasu pracy dla pozycji nie ujętych przez Wykonawcę w wyjaśnieniach RNC jest doświadczenie Odwołującego oraz wyliczenie na podstawie długości odcinka drogi przewidzianego do zaprojektowania lub ilości danego nakładu dla wykonania danej jednostki miar.

W ocenie Odwołującego na podstawie opracowanej kalkulacji kosztów Wykonawcy można zauważyć, że realny koszt wykonania zamówienia kształtuje się na poziomie 2 440 445,66zł brutto, co przewyższa ofertę złożoną przez Wykonawcę na kwotę 2 274 270,00zł brutto. Odwołujący zwrócił uwagę, że sporządzona przez niego kalkulacja oparta jest na kwocie wynagrodzenia brutto r-g pracy pracownika na poziomie 35,00 zł brutto przyjętej przez Wykonawcę do kalkulacji w złożonych wyjaśnieniach RNC. Jest to kwota błędnie wyznaczona jak uzasadniono powyżej. Jednakże szczegółowa kalkulacja pokazuje, że i tak przy tak przyjętym poziomie wynagrodzeń Wykonawca nie jest w stanie zrealizować zamówienia bez poniesienia strat. W przypadku przyjęcia do kalkulacji kosztów pracy na poziomie 42,17 zł brutto uwzględniających wszystkie koszty pracy całkowity koszt realizacji zamówienia zamknął by się kwotą 2 694 347,55 zł brutto, co spowodowało by stratę Wykonawcy na poziomie 420 077,15 zł. Sporządzona przez Odwołującego szczegółowa analiza wskazana powyżej dobitnie wskazuje, iż wycena dokonana przez Wykonawcę jest nierzetelna a zaoferowana przez Wykonawcę cena wykonania Przedmiotowego zamówienia jest rażąco niska, nieuwzględniająca nawet samego kosztu wykonania zamówienia.

Odwołujący wskazał, że przy uwzględnieniu kosztu realizacji zamówienia na takim poziomie jak wskazano w kalkulacji Odwołującego (załączonej do niniejszego odwołania), Wykonawca winien znacznie wyżej skalkulować swoją ofertę. Tym samym wskazanie przez Wykonawcę oferty realizacji zamówienia za kwotę 2 274 270 zł brutto, to jest kwotę znacznie poniżej poziomu samego kosztu jego wykonania, bez uwzględnienia zysku Wykonawcy, stanowi zaoferowanie ceny rażąco niskiej w stosunku do przedmiotu zamówienia. W tym stanie rzeczy Zamawiający był zobowiązany odrzucić ofertę Wykonawcy zgodnie z art. 89 ust.1 pkt 4 i art. 90 ust.3 Pzp.

Uzasadnienie zarzutu naruszenia art. 7 ust.1 Pzp w zw. z naruszeniem art. 89 ust.1 pkt 4 i art. 90 ust.3 Pzp, poprzez jego niezastosowanie polegające na prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia w sposób, który nie zapewnia zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców w postaci uprzywilejowanego potraktowania Wykonawcy i dokonania wyboru jego oferty jako najkorzystniejszej, pomimo, iż Wykonawca nie wykazał, że oferta ta nie zawiera rażąco niskiej ceny.

W ocenie Odwołującego przedstawione przez Wykonawcę wyjaśnienia były bardzo ogólnikowe i wybiórcze. Wykonawca w żadnej części swoich wyjaśnień nie przedstawił żadnych szczegółowych kalkulacji a jedynie dokonał odwróconego, następczego „dopasowania” treści złożonej uprzednio oferty cenowej (jej poszczególnych pozycji cenowych) do części zapisów SIWZ. W rzeczywistości Wykonawca nie przedstawił realnego i pełnego wyliczenia zakładanych kosztów realizacji zamówienia oraz czynników mających wpływ na obniżenie zaoferowanej ceny. Nie sposób, w świetle treści tak złożonych wyjaśnień, uznać iż Wykonawca wyjaśnił i udowodnił w sposób choćby dostateczny, że złożona przez niego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny. Mając na uwadze takie działania Wykonawcy, Zamawiający w świetle art. 90 ust.3 Pzp winien był odrzucić ofertę Wykonawcy, czego nie uczynił. Powyższe zaniechanie Zamawiającego stanowi naruszenie art. 7 ust.1 Pzp. Zamawiający, pomimo braku dostatecznego wyjaśnienia podstaw zaoferowania znacząco niższej ceny przez Wykonawcę, w sposób nieuzasadniony dokonał oceny wyjaśnień Wykonawcy i wyboru oferty jako najkorzystniejszej, faworyzując tego Wykonawcę co doprowadziło do zaburzenia uczciwej konkurencji i nierównego traktowania pozostałych wykonawców, w tym Odwołującego.

Uzasadnienie zarzutu naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2 Pzp w zw. z art. 10a ust.5 Pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Wykonawcy, pomimo iż oferta Wykonawcy była niezgodna z ustawą Prawo zamówień publicznych a jej treść nie odpowiadała specyfikacji istotnych

warunków zamówienia (została sporządzona i wniesiona z naruszeniem art. 10a ust.5 Pzp oraz pkt 12.10 SIWZ).

Odwołujący wskazał, że niezależnie od zarzutu rażąco niskiej ceny, szczegółowo omówionego powyżej, Odwołujący poddaje pod rozagę Krajowej Izby Odwoławczej kwestię prawidłowości formy złożenia przez Wykonawcę Robimart Sp. z o.o. dokumentów w niniejszym postępowaniu, w szczególności oferty, a także formularza cenowego, pełnomocnictwa dla Pana R. Z. oraz wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny. Zamawiający w pkt 12.10 SIWZ wskazał, że „Ofertę i JEDZ sporządza się, pod rygorem nieważności, w postaci elektronicznej i opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym”. Zgodnie ze znajdującym zastosowanie w sprawie przepisem art. 10a ust. 5 Pzp, oferty, wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, oświadczenie o którym mowa w art. 25a, w tym jednolity dokument sporządza się, pod rygorem nieważności, w postaci elektronicznej i opatruje kwalifikowanym podpisem.

W kontekście powyższego, Odwołujący wskazał, iż w pliku elektronicznym złożonym przez Robimart Sp. z o.o. opisanym „oferta”, znajdują się trzy dokumenty: oferta, formularz „kryteria pozacenowe” oraz oświadczenie o przynależności do grupy kapitałowej. Dokumenty te sporządzone zostały przez Wykonawcę w formacie PDF, następnie sygnowane (podpisane) poprzez wklejenie stempla podpisu (pieczętki z podpisem, faksymile) R. Z. - Prezesa Zarządu i M. J. - Wiceprezesa Zarządu, a następnie opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Odwołującego, istnieją wątpliwości czy oferta sporządzona pierwotnie w formacie PDF, na której umieszczono tylko skopiowany podpis (zeskanowaną pieczętkę z podpisem), następnie opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym nie podlegała odrzuceniu na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2 Pzp, jako sprzeczna z ustawą, a jej treść nieodpowiadająca wymogom SIWZ. Odwołujący podkreślił, iż zgodnie z przyjętą przez UZP interpretacją art. 10a ust. 5 Pzp dokument, który zawiera oświadczenie własne wykonawcy (ofertę), pomimo, iż stanowi skan dokumentu własnego pierwotnie wytworzonego w postaci papierowej (i podpisanego odręcznie), ale opatrzonego podpisem elektronicznym, należy uznać - zgodnie z wolą wykonawcy towarzyszącą złożeniu takiego dokumentu - za ofertę, nie zaś kopię oferty. Jednakże w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z tak sporządzonym dokumentem, zatem powyższe stanowisko UZP - zdaniem Odwołującego - może nie znajdować zastosowania w niniejszej sprawie.

Odwołujący wskazał, iż oferta Robimart Sp. z o.o. (jak i inne dokumenty) została pierwotnie wytworzona przez Wykonawcę w formacie PDF i opatrzona kopią pieczętki z podpisem (stemplem). Wymaga więc podkreślenia, iż dokumenty nie zawierają podpisu własnoręcznego osób uprawnionych do reprezentacji Wykonawcy, a stanowią jedynie mechaniczne odtworzenie podpisu. Warto odnotować, iż po otwarciu dokumentu w formacie PDF pojawia się bitmapa (obraz cyfrowy) w formie rzeczony pieczętki z podpisem, który bez problemu można kopiować czy przesuwać w dowolne miejsce dokumentu. Nie sposób zatem nie przyjąć, że równie dobrze Wykonawca w miejsce stempla mógł zamieścić dowolny obraz. Ponadto należy postawić pytanie: czy kopia pieczętki z podpisem nie stanowi nowoczesnej wersji faksymile, przydatnej wtedy, gdy podpis nie musi być oryginałem, lecz kopią?

Odwołujący powołał się na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 listopada 2006 r., sygn. akt II FSK 1144/05, wskazując, że pieczętka z podpisem nie jest tożsama z własnoręcznym podpisem. W konsekwencji, w ocenie Odwołującego, oferta złożona przez Wykonawcę jest niezgodna z treścią pkt 12.10 SIWZ oraz sprzeczna z art. 10a ust. 5 Pzp. Tym samym koniecznym i uzasadnionym jest rozważenie przez Krajową Izbę Odwoławczą czy oferta złożona w sposób, o którym mowa powyżej, tj. z zastosowaniem kopii/skanu podpisu nie powinna zostać odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2 Pzp.

Uzasadnienie zarzutu naruszenia art. 89 ust.1 pkt 3 Pzp w zw. z art. 15 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Odwołujący wskazał, że zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, czyn nieuczciwej konkurencji stanowi utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku m.in. poprzez sprzedaż usług poniżej kosztów ich świadczenia albo wytworzenia w celu eliminacji innych przedsiębiorców. W orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej wskazuje się, że „Złożenie oferty zawierającej cenę nie pokrywającą wszystkich kosztów realizacji zamówienia stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zgodnie bowiem z art. 15 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k., czynem nieuczciwej konkurencji jest utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku, w szczególności przez sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odsprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców. Nie może budzić żadnych wątpliwości fakt, iż samo zaoferowanie rażąco niskiej ceny za realizację przedmiotu zamówienia, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”, (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 6 lutego 2017r. KIO 102/17).

W ocenie Odwołującego ocena działania Wykonawcy w przedmiotowym postępowaniu pozwala uznać, iż zaoferowanie przez niego ceny za wykonanie Przedmiotu zamówienia na poziomie 2 274 270 zł, tj. o ponad 20% mniej niż oferty kolejnych trzech oferentów stanowi czyn nieuczciwej konkurencji. Wykonawca dążąc do uzyskania zamówienia, a także wyeliminowania z rynku konkurentów zaoferował wykonanie usługi poniżej kosztów niezbędnych do prawidłowej realizacji zamówienia. Złożenie przez Wykonawcę w przedmiotowym postępowaniu oferty zawierającej rażąco niską cenę skutkuje w opinii Odwołującego dopuszczeniem się przez Wykonawcę czynu nieuczciwej konkurencji. Odwołujący powoła się na wyrok KIO z dnia 2 lipca 2013 r. o sygn. akt: KIO 1515/13.

Izba ustaliła co następuje:

Izba rozpoznając sprawę uwzględniła akta sprawy odwoławczej, w rozumieniu § 8 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2018 roku w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz.U. z 2018 r. poz. 1092).

Izba postanowiła dopuścić w poczet materiału dowodowego następujące dokumenty: (i) dokumenty złożone przez Odwołującego dotyczące konieczności opracowania projektu budowlanego i wykonawczego branży melioracyjnej oraz mostowej (tj. opracowanie własne, pismo Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 30 lipca 2020 r., wydruki ogólnodostępnych map DK – 79 oraz terenów wokół DK – 79) - na okoliczność wykazania, iż w kosztach realizacji zamówienia należało uwzględnić koszty związane z wykonaniem ww. projektów; (ii) wydruki informacji dotyczących geologii inżynierskiej oraz oferty na wykonanie badań geologicznych, szczegółowa analizę wyjaśnień Przystępującego oraz porównanie niewycenionych przez wykonawcę pozycji - na okoliczność wykazania rażąco niskiej ceny zaoferowanej przez Przystępującego; (iii) analizę ofert złożonych w postępowaniu oraz analizę rozbieżności w wycenach wybranych elementów składających się na przedmiot zamówienia na okoliczność wykazania, iż Przystępujący zaoferował cenę rynkową za realizację zamówienia.

Izba ustaliła, że Zamawiający prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. Opracowanie dokumentacji projektowej – stadium Projektu Budowlanego/Projektu Wykonawczego dla zadania: Rozbudowa drogi krajowej nr 79 na odcinku Połaniec - Słupia wraz z uzyskaniem - w imieniu inwestora – decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej i nadzorem autorskim.

W Rozdziale 15 SIWZ „Opis sposobu obliczenia ceny oferty” Zamawiający wskazał m.in., iż (i) cena oferty zostanie wyliczona przez Wykonawcę w oparciu o Formularz Cenowy (Formularz 2.2) zawarty w Rozdziale 2 niniejszej IDW. Wyliczona w oparciu o Formularz Cenowy cenę ofert brutto należy wpisać do Formularza „Oferta” (Formularz 2.1) zamieszczonego w rozdziale 2 niniejszej IDW; (ii) Wykonawca w Formularzu Cenowym winien określić ceny jednostkowe netto oraz wartości netto dla wszystkich wymienionych pozycji (według kolejności pozycji wyszczególnionych w tym formularzu) i wyliczyć łączną wysokość wynagrodzenia netto, kwotę podatku VAT oraz cenę oferty brutto. Wykonawca obliczając cenę oferty musi uwzględnić wszystkie pozycje opisane w Formularzu Cenowym. Wykonawca nie może samodzielnie wprowadzić żadnych zmian do Formularza Cenowego; (iii) każda cena jednostkowa zawarta w Ofercie powinna obejmować całkowity koszt wykonania danej pozycji w Formularzu Cenowym; (iv) podstawą obliczenia ceny oferty jest SIWZ Tom II-III oraz kalkulacja własna Wykonawcy; (v) określona przez Wykonawcę w formularzu „Oferta” cena za wykonanie przedmiotu zamówienia powinna obejmować wszelkie koszty niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia, w szczególności: podatki, dysponowanie odpowiednią ilością personelu, sprzętu, koszty dojazdów, koszty wykonania/uzyskania odpowiednich warunków technicznych, opinii, uzgodnień, ekspertyz, konsultacji, decyzji administracyjnych oraz terminy wynikające z wymagań prawa procedur organów i gestorów i innych czynności wynikających z procedur niezbędnych do prawidłowej realizacji przedmiotu zamówienia zgodnie z SIWZ, w tym również wszelkie inne koszty towarzyszące oraz ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania oraz oddziaływania innych czynników mających lub mogących mieć wpływ na te koszty. Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzić własne analizy/kalkulacje. Niedoszacowanie, pominięcie przez Wykonawcę przy wycenie jakichkolwiek części zakresu składającej się na realizację przedmiotu zamówienia nie będzie stanowić podstawy do dodatkowej zapłaty z tego tytułu.

Izba ustaliła, że elementem oferty był Formularz cenowy, w którym wykonawcy byli zobowiązani wycenić poszczególne etapy realizacji zamówienia. Zamawiający wyszczególnił w formularzu 25 pozycji do wyceny.

Izba ustaliła, że w postępowaniu złożono 21 oferty. W dniu otwarcia ofert Zamawiający poinformował, że zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia kwotę 4 052 091,78 zł.

Izba ustaliła, że Przystępujący wycenił koszty realizacji zamówienia na poziomie 2 274 270,00 zł. Izba ustaliła, że oferta Przystępującego była ofertą najtańszą. Najwyższą cenę za realizację zamówienia zaoferował wykonawca Europrojekt Gdańsk S.A i wynosiła ona 7 790 918,00 zł.

Izba ustaliła, że cena oferty Przystępującego była o 43,87% niższa od wartości zamówienia i o 42,85% niższa od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert.

Izba ustaliła, że wykonawca złożył ofertę wraz załącznikami poprzez platformę zakupową wskazaną w SIWZ. W treści formularza ofertowego Przystępujący wkleił pieczętkę z podpisami osób reprezentujących firmę, a następnie pliki zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Izba ustaliła, że pismem z dnia 26 maja 2020 r. Zamawiający wezwał Przystępującego do złożenia wyjaśnień w trybie art. 90 ust. 1, ust. 1a pkt 1 oraz art. 87 ust. 1 ustawy Pzp. Zamawiający wskazał, cena oferty Przystępującego wynosi 2 274 270,00 zł, zaś wartość zamówienia powiększona o należy podatek VAT wynosi 4 052 091,78 zł, natomiast średnia arytmetyczna ofert wynosi 3 979 254,91 zł. Oznacza to, że cena oferty Przystępującego jest o 43,87% niższa od wartości zamówienia i o 42,85% niższa od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert.

Izba ustaliła, że Przystępujący pismem z dnia 3 czerwca 2020 r. złożył wyjaśnienia.

Izba ustaliła, że Zamawiający pismem z dnia 6 lipca 2020 r. poinformował wykonawców o wynikach postępowania przetargowego. Za najkorzystniejszą została uznana oferta Przystępującego.

Izba zważyła co następuje:

Izba ustaliła, że Odwołujący spełnia określone w art. 179 ust. 1 ustawy Pzp przesłanki korzystania ze środków ochrony prawnej, tj. ma interes w uzyskaniu zamówienia, a naruszenie przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp może spowodować poniesienie przez niego szkody, polegającej na nieuzyskaniu zamówienia. W przypadku zasadności podniesionych w odwołaniu zarzutów mogłoby dojść do wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej.

W ocenie Izby odwołanie podlegało oddaleniu.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy Pzp Zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie złożył wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Oznacza to, iż ustawodawca przewidział dwie przesłanki obligujące

Zamawiającego do odrzucenia oferty wykonawcy: (i) brak złożenia wyjaśnień; (ii) ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Nie ulega wątpliwości, że pierwsza z wymienionych wyżej przesłanek nie ma zastosowania bowiem Przystępujący złożył stosowane wyjaśnienia. Rozstrzygnięcia więc wymagało czy złożone przez wykonawcę wyjaśnienia i dowody potwierdziły zaferowanie przez wykonawcę rażąco niskiej ceny za realizację zamówienia. W ocenie Izby Przystępujący wykazał, że zaferowana przez niego cena za realizację zamówienia jest ceną realną i rynkową i że nie można jej przypisać charakteru rażąco niskiego, zaś Odwołujący nie wykazał okoliczności przeciwnych.

Nie ulega wątpliwości, że ustawodawca nakłada na wykonawcę w art. 90 ust. 1 w zw. z art. 90 ust. 2 ustawy Pzp obowiązek złożenia wyjaśnień, w tym dowodów potwierdzających realność zaferowanej ceny lub jej istotnych części składowych. Wyjaśnienia wykonawcy składane w trybie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp muszą być oceniane w świetle okoliczności faktycznych konkretnej sprawy, mając na uwadze przede wszystkim przedmiot zamówienia w danym postępowaniu. Oczywistym bowiem jest to, iż określone twierdzenia wykonawcy mogą podlegać obiektywnej weryfikacji względem wymagań prawnych czy na podstawie informacji rynkowych dostępnych wykonawcom, jednakże takiej obiektywnej wyceny nie można przeprowadzić względem chociażby wiedzy czy doświadczenia danego wykonawcy. I tak w analizowanym stanie faktycznym przedmiot zamówienia obejmuje usługę opracowania dokumentacji projektowej. Tym samym, co istotne w kontekście badania rażąco niskiej ceny, mamy do czynienia z tzw. usługami miękkimi, tj. z usługami których zasadniczą pozycję kosztową stanowi praca osób realizujących takie usługi uwzględniająca ich kwalifikacje, wykształcenie oraz pozycję na rynku. Powyższe oznacza, że wykonawca kalkulując cenę za tego typu usługi bierze pod uwagę po pierwsze koszty pracy osób je realizujących. Tego typu kosztów nie da się w sposób jednoznaczny „zweryfikować” - poza kosztami minimalnego wynagrodzenia za pracę. Założenie takie jest bowiem wynikiem faktu, iż przy kosztach osobowych praca lub usługa jest warta tyle, na ile wycenia ją osoba ją świadcząca. To bowiem ona wie najlepiej, ile jest warta praca którą ma świadczyć - Państwo zaś w tym zakresie poza jej minimalną wartością nie narzuca żadnych średnich stawek lub kosztów. Dodać również należy, że wykonawca opiera kalkulację i wycenę kosztów realizacji zamówienia w przypadku tzw. „usług miękkich” o swoje doświadczenia, zdobyte w wycenie innych, podobnych kontraktów. Oczywiście powoływanie się przez wykonawcę na okoliczności takie jak posiadane doświadczenie czy nabyta wiedza i przypisywanie im określonej wartości ekonomicznej wiąże się z ryzykiem przeszacowania czy niedoszacowania przedmiotu zamówienia. Jednakże to ryzyko jest immanentnym elementem każdej działalności gospodarczej, a jego minimalizowaniu w postępowaniach przetargowych służy m.in.

możliwość określenia przez zamawiających wymagań dotyczących doświadczenia wykonawców w realizacji zamówień i obiektywnej weryfikacji posiadanej wiedzy i doświadczenia.

W analizowanym stanie faktycznym, Odwołujący podniósł szereg zastrzeżeń co do to wyceny poszczególnych elementów składających się na realizację zamówienia dokonanej przez Przystępującego jak również wskazał, że Przystępujący nie uwzględnił w wycenie realizacji zamówienia szeregu elementów. W ocenie Izby, Odwołujący jednakże forsując niewynikający z treści SIWZ sposób wyceny realizacji zamówienia, narzucając jedną właściwą wycenę zamówienia, co uznać należy za nieprawidłowe. W ocenie Izby Odwołujący nie wykazał, aby kwestionowane przez niego elementy rzekomo nieuwzględnione w wycenie Przystępującego nie były zawarte w wycenie poszczególnych pozycji wskazanych w Formularzu cenowym wykonawcy.

Co do poszczególnych pozycji zakwestionowanych przez Odwołującego w treści odwołania, to Izba wskazuje co następuje:

Pozycja nr 1 – Koncepcja Rozwiązań Projektowych

Zarzut Odwołującego sprowadzał się do twierdzenia, iż w przyjętej średniej stawce kosztu roboczogodziny na poziomie 35 zł brutto, Przystępujący nie uwzględnił obciążeń publicznoprawnych ponoszonych przez pracodawcę. Nie można zgodzić się z takim stanowiskiem Odwołującego, gdyż nie znajduje ono odzwierciedlenia w treści złożonych wyjaśnień przez wykonawcę. Przystępujący w treści wyjaśnień wskazał, że średnia stawka 1 roboczogodziny jest porównywalna ze średnią krajową i wynosi 35 brutto. Nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, iż kwota wskazana przez wykonawcę nie obejmuje również obciążeń publicznoprawnych. Izba podziela w tym zakresie stanowisko Zamawiającego, iż zgodnie z powszechną definicją „roboczogodzina” stanowi jednostkę miary robocizny. Stawka robocizny kosztorysowej, wyrażona w złotych na roboczogodzinę, jest precyzyjnie zdefiniowaną kategorią kosztorysową — powszechnie stosowaną w kosztorysowych obliczeniach wartości robót i obiektów budowlanych. Definicje stawek robocizny są publikowane we wszystkich edycjach następujących wydawnictw systemu SEKOCENBUD: (1) „Informacja o stawkach robocizny kosztorysowej oraz cenach pracy sprzętu budowlanego — IRS” (we wprowadzeniu); (2) „Biuletyn cen regionalnych w budownictwie BCR” (we wskazówkach metodycznych). Definicje te są następujące: Publikowane stawki robocizny kosztorysowej netto obejmują wszystkie składniki kalkulacyjne określone w „Polskich standardach kosztorysowania robót budowlanych”, a mianowicie:

1. płace zasadnicze;
2. premie regulaminowe;
3. płace dodatkowe (dodatki stażowe, inne dodatki regulaminowe);
4. płace uzupełniające (wynagrodzenia za urlopy, zasiłki chorobowe, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe);
5. obowiązkowe obciążenia płac (ZUS);
6. odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Zgodna z powyższą jest również definicja godzinowej stawki robocizny kosztorysowej zawarta w treści §6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczenia planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. z 2004 r. Nr 130, poz. 1389 z późn. zm.) oraz w wydawnictwie Warszawskiego Centrum Postępu Techniczno-Organizacyjnego Budownictwa WACETOB oraz Komitetu Ekonomiki Budownictwa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa pt.: „Metody kosztorysowania robót budowlanych” z 2008 r. (str. 20). Ponadto, jak wskazał Zamawiający w wydawnictwach systemu SEKOCENBUD publikowane są również stawki robocizny kosztorysowej brutto obejmujące wartość stawek kosztorysowych netto powiększonych o narzut kosztów pośrednich i zysk kalkulacyjny.

Zgodzić się należy z Odwołującym, że stawki SEKOCENBUD mają zastosowanie do robót budowlanych, z czym nie mamy do czynienia w analizowanym stanie faktycznym. Jednakże, w ocenie Izby, zaprezentowany powyżej sposób definiowania stawki roboczogodziny może być odpowiednio zastosowany również do usług, zwłaszcza, w sytuacji, w której Odwołujący nie powołał się na żadne inne obiektywne źródła definicji kosztu 1 roboczogodziny. W ocenie Izby, stawka wskazana przez Przystępującego jako stawka brutto uwzględnia również obciążenia publicznoprawne. W konsekwencji, zarzut podniesiony przez Odwołującego Izba uznała za niezasadny.

Nie można zgodzić się z Odwołującym, iż przyjęta przez Przystępującego kalkulacja kosztów wykonania Koncepcji rozwiązań projektowych jest nieprawidłowa, gdyż wykonawca oszacował ilość nakładu pracy, nie wskazał natomiast nakładu pracy na wykonanie elementów wchodzących w skład Koncepcji. Po pierwsze, taki obowiązek nie został zawarty przez Zamawiającego w SIWZ. Po drugie, w ocenie Izby Przystępujący bazując na swoim doświadczeniu oszacował liczbę godzin konieczną do wykonania Koncepcji, uwzględniając wymagania Zamawiającego wskazane w SIWZ. Odwołujący w żaden sposób nie wykazał, że przy przyjętej liczbie godzin nie jest możliwe wykonanie tej części zamówienia za kwotę

określoną przez Przystępującego. Podobnie rzecz się ma z zarzutem nieuwzględnienia przez Przystępującego wskazanych w treści odwołania elementów. Izba stoi na stanowisku, iż mając na uwadze tą część przedmiotu zamówienia tj. wykonanie pewnej koncepcji nie sposób dokonać według przyjętego z góry obiektywnie wzoru weryfikacji założeń przyjętych do wyceny. Przystępujący kierując się swoim doświadczeniem w realizacji podobnych projektów założył określoną liczbę godzin na wykonanie koncepcji. Zadaniem Odwołującego było wykazanie, iż taka liczba godzin jest niewystarczająca na przygotowanie Koncepcji, chociażby powołując się na inne podobne zamówienia zrealizowane czy to przez Odwołującego czy przez innych wykonawców z branży. W ocenie Izby, Odwołującego takiej okoliczności jednak nie wykazał. Na marginesie wskazać należy, że Odwołujący w odwołaniu w odniesieniu do Pozycji nr 1 „Koncepcja rozwiązań projektowych” wskazał własne wyliczenia, dane, obliczone według jego wiedzy i doświadczenia. Tym bardziej wątpliwości budzi, dlaczego cena oferty w tej pozycji została skalkulowana na poziomie o 20% niższym niż oferta Przystępującego.

Odnosząc się zaś do kwestii średniej ilości r-g w miesiącu poruszoną przez Odwołującego w odwołaniu, jakoby została również błędnie przyjęta przez Przystępującego należy stwierdzić, że w wyjaśnieniach, w żadnym z jego zapisów Przystępujący nie odnosił się do ilości r-g jaka przypada średnio w miesiącu, ale do ilości godzin jaką zamierza przeznaczyć w miesiącu na wykonanie przedmiotowego zamówienia.

Poz. 3 Materiały do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej wraz z uzyskaniem – w imieniu i na rzecz Zamawiającego – decyzji

Zarzut Odwołującego sprowadzał się do twierdzenia, iż wykonawca nie udowodnił swojego twierdzenia, iż koszty związane z opracowaniem materiałów do wniosku zostały wycenione w pozycji nr 4 Formularza cenowego. Odwołujący wskazał również, iż w jego ocenie wykonawca nie ujął w tej pozycji określonych kosztów wskazanych w treści odwołania. Izba nie podziela stanowiska Odwołującego. W kontekście przedmiotu zamówienia, podkreślenia wymaga, na co wskazał Zamawiający, iż wymienione przez Odwołującego elementy, czynności lub dokumenty, które należy pozyskać w toku realizacji zamówienia, a które składają się jego zdaniem na określoną pozycję Formularza cenowego, można pozyskać, bądź też wykonać na zupełnie innym etapie realizacji inwestycji, niż w danej pozycji. Np. dokumenty/czynności w postaci uzyskania i analizy materiałów, przekazania wypisu i wrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, powinno się pozyskać już na etapie opracowywania koncepcji rozwiązań projektowych i/lub Karty Intonacyjnej Przedsięwzięcia. Pozycje te bowiem, zakresowo przeplatają się z innymi pozycjami formularza cenowego, co oznacza że nie muszą one być wykonywane od początku, na późniejszym etapie realizacji umowy. Dlatego

też, stwierdzenie Przystępującego, że część związana z np. opracowaniem materiałów została wyceniona głównie w poz. 4 Formularza Cenowego uznać należy za jak najbardziej wiarygodne.

Odwołujący nie wykazał rażąco niskiej wyceny pozycji nr 4 Formularza cenowego, mimo, iż znał treść wyjaśnień Przystępującego. Odwołujący nie podjął inicjatywy dowodowej w celu wykazania, iż wycena przyjęta przez Przystępującego w Pozycji nr 4 Formularza cenowego, z uwzględnieniem treści złożonych przez wykonawcę wyjaśnień, jest nierealna i nie może uwzględniać kosztów, na które wskazał Przystępujący. Tym samym nie sposób uznać zasadności zarzutu Odwołującego skoro nie zakwestionował on w żaden sposób wartości kosztów Przystępującego wskazanej w pozycji nr 4 Formularza cenowego. Pozycja nr 4 Formularza ofertowego została wyceniona przez Przystępującego na określonym poziomie. Z treści wyjaśnień wykonawcy wynika jakie koszty z innych pozycji zostały uwzględnione przez Przystępującego w tej pozycji. Odwołujący nie wykazał, aby zaproponowana przez wykonawcę wycena była w tym zakresie nierealna czy rażąco niska.

Podkreślenia również wymaga w kontekście omawianego zarzutu, iż suma kosztów pozycji związanych z przygotowaniem materiałów środowiskowych w celu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach u Przystępującego wynosi 75.000 zł i jest o 40% wyższa niż suma analogicznych pozycji ujętych w Formularzu cenowym Odwołującego, która to wynosi zaledwie 45.000 zł.

Poz. 5 – Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko

Izba podtrzymuje argumentację przedstawioną w stosunku do Poz. 3.

W treści złożonych wyjaśnień Przystępujący stwierdził, że znaczną część prac niezbędnych do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wykona już na etapie sporządzania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia. Jak wskazał Zamawiający takie podejście wykonawcy — do realizacji zamówienia, w znacznie większym stopniu przyczyni się do możliwości uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach już na etapie KIP przy jednoczesnym skróceniu czasu niezbędnego na wykonanie całości zadania projektowego. Należy podkreślić również, że takie stanowisko w podejściu do realizacji tej części opracowania zasugerował poniekąd Zamawiający wpisując obok tej pozycji komentarz „w przypadku potrzeby wykonania”. Odnosząc się do zarzutu braku wykazania przez Przystępującego, iż koszty te zostały uwzględnione w Pozycji nr 4, to Izba podtrzymuje stanowisko wyrażone w zakresie zarzutu dot. Pozycji 3.

Poz. 15 – Projekt budowlany z informacją BIOZ

W ocenie Izby zarzut nie potwierdził się. Izba podtrzymuje argumenty dotyczące stawki roboczogodziny w wysokości 35 zł brutto przedstawione przez Izbę w Poz. 1 w zakresie zarzutu Odwołującego dotyczącego nieuwzględnienia obciążeń publicznoprawnych, uznając stanowisko Odwołującego w tym zakresie za niezasadne.

W zakresie zarzutu dotyczącego nieuwjęcia z pozycji nr 15 kosztów pracy związanych z wykonaniem projektów branży: melioracyjnej, zieleni i mostowej, to Izba również nie podziela argumentacji Odwołującego. Izba podziela stanowisko Zamawiającego, iż w treści SIWZ P-10.30.00 nie ma wzmianki na temat konieczności opracowania Projektu architektoniczno - budowlanego branży mostowej, a jedynie jest wzmianka odnosząca się do obiektów inżynierskich. Na odcinku drogi będącym przedmiotem zamówienia nie występuje żaden obiekt mostowy, który tym samym wymagałby sporządzenia dodatkowego opracowania w postaci Projektu architektoniczno - budowlanego branży mostowej. W materiałach przetargowych i załączonych do postępowania, w opisie przedmiotu zamówienia wymienia się jedynie przepusty pod koroną drogi DK 79 i przepusty pod zjazdami indywidualnymi i publicznymi jako obiekty inżynierskie. W materiałach przetargowych nie ma również konieczności sporządzenia projektów branży melioracji, o których wzmiankuje Odwołujący w swoim odwołaniu. Zamawiający na etapie postępowania w odp. na pytanie nr 19 stwierdził, że do celów właściwego i sprawnego funkcjonowania odwodnienia należy zaprojektować i wykonać system odwodnienia drogi, w tym m.in. przepusty pod drogą krajową, drogami innymi krzyżującymi się z drogą krajową, dodatkowymi jezdniami do obsługi terenów przyległych, a także jeśli jest to konieczne zbiorniki retencyjne i retencyjno-infiltracyjne itp. Zatem, nie można przyjąć, iż wykonawcy mieli obowiązek bezwzględnego ujęcia kosztów wykonania oddzielnego opracowania w postaci Projektu Architektoniczno - Budowlanego (PAB) branży melioracyjnej. Tym samym, wszelkie twierdzenia Odwołującego zaprezentowane w odwołaniu nie polegają prawdzie oraz nie znajdują potwierdzenia w materiałach przetargowych zamieszczonych przez Zamawiającego oraz w jego odpowiedzi na pytania potencjalnych wykonawców.

Izba nie podziela stanowiska Odwołującego, iż z informacji zawartych w SIWZ oraz z oględzin miejsca realizacji zamówienia istniała konieczność uwzględnienia w wycenie kosztów opracowania projektu branży mostowej i melioracyjnej. Złożone do akt sprawy dowody tj. opracowania dotyczące konieczności uwzględnienia kosztów przygotowania projektu budowlanego i wykonawczego branży melioracyjnej są, w ocenie Izby, subiektywną interpretacją i analizą dokumentacji postępowania przetargowego dokonaną przez

Odwołującego, która nie może być narzucona wszystkim wykonawcom. Nie ulega wątpliwości, że każdy z wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia analizuje materiały udostępnione przez Zamawiającego opierając się na swojej wiedzy, doświadczeniu, analizie przepisów prawnych. Nie ulega również wątpliwości, że poszczególni wykonawcy mogą wyciągać odmienne wnioski z takich analiz. Dlatego istotne jest ustalenie bezwzględnie wymaganych elementów zamówienia, które winny być uwzględnione w wycenie wykonawców. W odniesieniu do projektów branży mostowej i melioracyjnej taki bezwzględny wymóg nie został określony. To, iż Odwołujący dokonał określonej interpretacji materiałów przetargowych, nie może stanowić podstawy do uznania błędności wniosków innych wykonawców. Przystępujący dokonując analizy materiałów przetargowych uznał, że nie występuje konieczność uwzględnienia kosztów realizacji projektu budowlanego branży mostowej czy melioracyjnej, powołując się w tym zakresie na zapisy SIWZ i ich analizę. W ocenie Izby skoro nie ma postanowień SIWZ nakazujących bezwzględne uwzględnienie kosztów realizacji ww. projektów w kosztach realizacji zamówienia, a jak wyjaśnił Zamawiający z uwagi na przebieg trasy DK – 79 nie przewidywał on wykonania takich projektów, czemu dał wyraz chociażby w opisie wymagań dotyczących udziału określonych specjalistów i ograniczenie wymogu wyłącznie do projektanta drogowego, to nie sposób uznać założeń Przystępującego za błędne.

Zgodzić się również należy z Zamawiającym, iż wszystkie powyższe prace związane czy to z obiektami inżynierskimi, czy też zaprojektowaniem właściwego odwodnienia, czy wykonania inwentaryzacji zieleni i projektu nasadzeń, nie wymagają skierowania do ich realizacji dodatkowych specjalistów typu projektant branży mostowej, czy melioracyjnej. Projektant branży drogowej posiada bowiem uprawnienia do zaprojektowania przepustów, zaś projektant branży sanitarnej posiada uprawnienia do zaprojektowania właściwego odwodnienia drogi.

Poz. 16 Materiały do wniosku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji wraz z uzyskaniem w mieniu i na rzecz Zamawiającego – decyzji

W ocenie Izby zarzut nie potwierdził się. Przystępujący w treści wyjaśnień wskazał, że wszystkie materiały niezbędne do wniosku zostaną przygotowane już na etapie projektu budowlanego. Izba podziela stanowisko Zamawiającego i Przystępującego, że podobnie, jak w przypadku materiałów środowiskowych, mamy tu do czynienia z elementami, które muszą zostać wykonane we wcześniejszej fazie, aby można było zakończyć fazę projektowania. Odwołujący zakładając, że powyższy etap wymaga powielania czynności wykonanych we wcześniejszych etapach, nie wykazał takiej konieczności. Odwołujący przytoczył zapisy SIWZ

jednakże w żaden sposób nie wykazał i nie obalił twierdzeń Przystępującego, iż koszty wykonania tych czynności muszą być poniesione przez wykonawcę dwukrotnie. Nie wykazał nieprawidłowości twierdzeń Przystępującego, iż wykonanie czynności i koszt ich realizacji do jakich odwołuje się Odwołujący w treści odwołania nie może być uwzględniony na etapie opracowywania projektu budowlanego i nie ma konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów na etapie przygotowywania materiałów do wniosku o wydanie decyzji ZRiD. W konsekwencji Izba uznała zarzut za niezasadny.

Poz. 17 Dokumentacja geodezyjna i kartograficzna dotycząca nieruchomości nabywanych na cele budowy drogi

W ocenie Izby zarzut nie potwierdził się. Stanowisko Odwołującego oparte jest na błędnej interpretacji SIWZ oraz złożonych wyjaśnień i dokumentów przez Przystępującego. Nie ma żadnych podstaw, aby twierdzić, jak chciałby Odwołujący, iż z zakresu prac jakie będą wykonywane przez podwykonawcę wyłączony jest zakres prac wskazany w treści odwołania. W treści oferty podwykonawcy w zakresie określenia zakresu prac przytoczona jest nazwa Specyfikacji Technicznej P-30.20.00 i podwykonawca wprost oświadcza, iż wykona Dokumentację geodezyjną i kartograficzną dotyczącą podziału nieruchomości nabywanych na cele budowy drogi jako zakres prac, z więc zakres prac wskazanych w Specyfikacji Technicznej P-30.20.00. Tym samym nie ma żadnych podstaw do uznania, iż z tego zakresu prac wyłączone są prace wskazane w treści odwołania.

Poz. 19 Opis stanu nieruchomości na dzień wydania decyzji ZRiD (inwentaryzacja nieruchomości) oraz Pozycji nr 22 Projekty wykonawcze dla wszystkich branż wraz z Projektami rozbiórki oraz Instrukcjami eksploatacji

Zarzuty nie potwierdziły się. Izba podtrzymuje swoją dotychczasową argumentację. Nie ma żadnych podstaw do twierdzenia, iż wykonawca ma obowiązek powtarzania czynności związanych z opisem stanu nieruchomości po wydaniu decyzji ZRiD i ponosić z tego tytułu koszty. Skoro Przystępujący deklaruje, że czynności te zostaną wykonane na wcześniejszym etapie przez podwykonawcę, a Odwołujący nie wykazał, że jest to niemożliwe, to nie ma podstaw do przyjęcia twierdzeń Odwołującego za zasadne. Nie można podzielić zasadności wyliczeń przedstawionych przez Odwołującego co do kosztów inwentaryzacji jednej działki. Odwołujący w żaden sposób nie wyjaśnił i nie uzasadnił przyjętego założenia, iż inwentaryzacja 1 działki wymaga 1 r-h. Trudno w takiej sytuacji uznać wyliczenia wykonawcy za wiarygodne.

Co się zaś tyczy zarzutu dotyczącego braku uwzględnienia kosztów projektów wykonawczych branż: mostowej, melioracyjnej oraz projektów rozbiórki obiektów budowlanych i instrukcji eksploatacji, to Izba podtrzymuje swoją dotychczasową argumentację. W ocenie Izby z żadnego postanowienia dokumentacji przetargowej nie wynika bezwzględny obowiązek ujęcia tych kosztów. Przyjęcie słuszności zarzutu Odwołującego co do oceny dokumentacji ofertowej oznaczałoby *de facto* narzucenie wykonawcy przyjęcia jednego określonego modelu wyceny kosztów realizacji zamówienia, który Odwołujący uznaje za słuszny, co nie jest zasadne. Taki model nie został określony przez Zamawiającego, który ze względu na charakter zamówienia pozostawiał wykonawcom swobodę wyceny w oparciu o indywidualne doświadczenie i wiedzę.

Odnosząc się do kosztów opracowania Projektu Branży Zieleni, Przystępujący wyjaśnił, że koszty związane z opracowaniem tej części zostały uwzględnione w kosztach opracowania projektu budowlanego i wykonawczego. Jak wskazał Przystępujący inwentaryzacja zieleni, będzie dokonywana już na etapie przygotowania Materiałów środowiskowych do wniosku o wydanie Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak również sporządzania mapy do celów projektowych, zgodnie z zapisami pkt 4.5.24. Specyfikacji technicznej P-30.10.00. Projekt zieleni drogowej jest elementem projektu drogowego, i tym samym nie wymaga oddzielnych uprawnień do jego wykonania. Odwołujący w tym zakresie nie przedstawił żadnej argumentacji pozwalającej na przyjęcie stanowiska Przystępującego za niezasadne.

Nie można zgodzić się z Odwołującym, że Zamawiający wymagał zaangażowania 7 pracowników do realizacji Projektu Wykonawczego, gdyż powinien on uwzględnić 7 branż. Odwołujący zupełnie pomija okoliczność, że dany specjalista może posiadać uprawnienia z więcej niż jednej branży. Odwołujący nadinterpretuje wymagania określone w SIWZ.

Co do kosztów związanych z dojazdem do siedziby Zamawiającego oraz terenu inwestycji, to Izba wskazuje, że w Formularzu cenowym Zamawiający nie wyodrębnił pozycji związanej z kosztami dojazdu do siedziby Zamawiającego oraz na teren inwestycji. Tym samym, to poszczególni wykonawcy decydowali indywidualnie, gdzie i w jaki sposób takie koszty zostaną podzielone pomiędzy poszczególne pozycje formularza ofertowego. Jak wyjaśnił Przystępujący koszty te zostały uwzględnione w koszcie 1 roboczogodziny pracownika. Odwołujący zaś nie wykazał, aby przy uwzględnieniu omawianego kosztu przyjęta przez Przystępującego stawka roboczogodziny nie była stawką realną czy rynkową.

Odnosząc się zaś do zarzutu dotyczącego nierynkowej wyceny kosztów poz. 9 Formularza cenowego, to w ocenie Izby takiej okoliczności Odwołujący nie wykazał. W tym zakresie Przystępujący powołał się na ofertę podwykonawcy. To, iż Odwołujący wynegocjował

odmienne stawki realizacji usług z podmiotem trzecim, nie stanowi dowodu potwierdzającego rażąco niską cenę Przystępującego.

Wskazać należy, że na gruncie ustawy Prawo zamówień publicznych nie ma jednego, prawidłowego wzorca wyjaśnień rażąco niskiej ceny, czy też katalogu dowodów, które winien złożyć wykonawca, by jego oferta nie została odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp. W ocenie Izby nie budzi wątpliwości fakt, iż pewne dane przyjmowane przez wykonawców do obliczenia ceny ofertowej mogą wynikać z nabytej przez wykonawców na przestrzeni lat praktyki zawodowej. Powyższe nabiera szczególnego znaczenia, w przypadku gdy przedmiot zamówienia obejmuje wycenę usług intelektualnych, których głównym składnikiem ceny są wynagrodzenia specjalistów, a w opisie przedmiotu zamówienia brak jest szczegółów co do pracochłonności dla poszczególnych czynności wykonywanych przez osoby pełniące niezbędne funkcje przy wykonaniu zamówienia. Zauważyć również należy, iż wycena pracy specjalistów, w sytuacji gdy Zamawiający nie precyzuje w opisie przedmiotu zamówienia liczby godzin niezbędnej do prawidłowego wykonania zamówienia, jest trudno mierzalna. W analizowanym stanie faktycznym przedmiotem zamówienia są usługi projektowe — oparte na pracy twórczej, intelektualnej, wymagającej doświadczenia oraz umiejętności, także organizacyjnych dot. organizacji prac projektowych, dających w rezultacie produkt dobrej jakości wykonany w oparciu o warunki umowy. Wykazanie niezasadności wyliczeń Przystępującego wymagałoby w takiej sytuacji udowodnienia, iż wycena poszczególnych elementów w Formularzu cenowym stoi w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, czego Odwołujący nie wykazał bądź wykazania, iż doświadczony wykonawca nie ma możliwości wykonania określonych elementów zamówienia na wskazanym przez Przystępującego etapie realizacji zamówienia i w czasie oszacowanym przez Przystępującego, czego również Odwołujący nie wykazał. Podkreślić również należy, że wyliczenia kosztów realizacji zamówienia złożone przez Odwołującego jako dowód na wykazanie rażąco niskiej ceny Izba uznała za dowód niewiarygodny. W ocenie Izby skoro sam Odwołujący wyceniał odmiennie pozycje zakwestionowane w treści odwołania, niejednokrotnie poniżej wyceny Przystępującego, to nie sposób uznać wiarygodności przedłożonych obliczeń skoro sam wykonawca stosuje odmienną metodologię wyceny.

Tym samym Izba uznała, że nie ma podstaw do stwierdzenia naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 90 ust. 3 ustawy Pzp.

Zarzut naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp

W ocenie Izby zarzut nie potwierdził się. Zgodnie z art. 15 pkt 1 UZNK czynem nieuczciwej konkurencji jest sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców. W celu stwierdzenia, iż dane działanie przedsiębiorcy uznać należy za czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 UZNK niezbędne jest wykazanie ogólnych przesłanek odpowiedzialności za czyn nieuczciwej konkurencji, które są określone w art. 3 ust. 1 UZNK. Tym samym, aby działanie Przystępującego, w postaci wyceny kosztów realizacji zamówienia wyczerpywało znamiona czynu nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 15 pkt 1 UZNK Odwołujący winien wykazać, iż: (i) wycena usługi przez Przystępującego nie pokrywa kosztów jej wykonania; (ii) działaniu wykonawcy można przypisać winę umyślną; (iii) w wyniku działania wykonawcy nastąpiło utrudnienie dostępu do rynku innemu przedsiębiorcy.

Podkreślić należy, że z istoty swojej każde działanie konkurencyjne może negatywnie wpływać na szanse innego przedsiębiorcy (konkurenta) na rynku, a tym samym na jego zyski. Ani więc utrudnianie innemu przedsiębiorcy działalności na rynku, ani nawet jego całkowite wyparcie z rynku nie może być uznane za *per se* obce konkurencji. Przeciwnie, jest sensem i celem każdej konkurencji gospodarczej, aby podwyższając jakość swoich towarów lub usług, odebrać konkurentom ich klientów. W celu stwierdzenia czynu nieuczciwej konkurencji konieczne jest wykazanie, że doszło do niej w celu eliminacji innych przedsiębiorców, a nie w innym celu.

Artykuł 15 ust. 1 pkt 1 UZNK ma zastosowanie do zjawiska gospodarczego, którego istotą jest sprzedaż poniżej kosztów własnych, tj. takie zaniżenie ceny, którego skutkiem jest powstanie po stronie wytwórcy towaru lub świadczącego usługę albo sprzedawcy straty. Chodzi więc tu m.in. o sytuację, w której przedsiębiorca sprzedaje usługę za cenę, które nie pokrywa kosztów jej wykonania. Za nieuczciwą uznać należy tylko taką sprzedaż usług, która podejmowana jest w celu eliminacji innego przedsiębiorcy, czyli w celu zajęcia jego miejsca na rynku, a w konsekwencji stworzenia sobie w przyszłości warunków umożliwiających dyktowanie klientom cen lub innych warunków umów. Dlatego sprzedaż poniżej kosztów własnych nie wystarcza do zakwalifikowania jej jako czynu nieuczciwej konkurencji – konieczne jest wykazanie, że doszło do niej w celu eliminacji innych przedsiębiorców (por. wyr. SA w Warszawie z 10.1.2008 r., I ACA 231/07, OSA 2010, Nr 2, poz. 4; wyr. KIO przy Prezesie UZP z 6.5.2011 r., KIO 867/11, Wspólnota 2011, Nr 24, poz. 30). Z użycia w art. 15 ust. 1 pkt 1 zwrotu "w celu" wynika, że czyn nieuczciwego zaniżania cen może być dokonany tylko świadomie, z winy umyślnej *dolus directus* (zob. M. Sieradzka, kom. do art. 15 ust. 1 pkt 1, w: Zdyb, Sieradzka, Komentarz ZNKU, 2016, s. 661)

W ocenie Izby sposób sformułowania zarzutu naruszenia art. 89 ust.1 pkt 3 ustawy Pzp przez Odwołującego nie pozwala w żaden sposób na przyjęcie, iż jakiegokolwiek działanie Przystępującego nosi znamiona czynu nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. W przedmiotowym postępowaniu odwoławczym ciężar wykazania powyższych okoliczności spoczywał, zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu opisaną w art. 190 ust. 1 ustawy Pzp, na Odwołującym, który z tych właśnie okoliczności wywodził skutek prawny w postaci konieczności odrzucenia oferty Przystępującego. Odwołujący spoczywającemu na nim obowiązkowi dowodowemu nie sprostał. Odwołujący bowiem, czynu nieuczciwej konkurencji upatruje tylko i wyłącznie w fakcie, że wykonawca w postępowaniu złożył ofertę o ponad ok. 20% cenowo niższą od trzech kolejnych ofert. Odwołujący natomiast w żaden sposób nie wykazał, iż oferta ta stanowi sprzedaż usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia. Odwołujący w żaden sposób nie odniósł się do konieczności wykazania winy umyślnej Przystępującego, do konieczności wykazania i udowodnienia, iż działanie Przystępującego ma na celu eliminację kogokolwiek z rynku, nie określił nawet o jaki rynek miałoby chodzić i w czym upatruje owej eliminacji innych podmiotów. Co więcej Odwołujący nie wykazał, iż usługa jaką Przystępujący ma wykonać w ramach przedmiotowego zamówienia publicznego jest sprzedawana Zamawiającemu poniżej kosztów jej wykonania. Odwołujący, w ocenie Izby, przedstawił wyłącznie odmienną od Przystępującego metodę kalkulacji kosztów realizacji zamówienia, co nie może być uznane za naruszenie art. 89 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 15 ust. 1 pkt 1 UZNK.

Zarzut naruszenie art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Pzp. w zw. z art. 10a ust. 5 ustawy Pzp

W ocenie Izby zarzut nie potwierdził się. Zgodnie z art. 10a ust. 5 ustawy Pzp oferty, wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 25a, w tym jednolity dokument, sporządza się, pod rygorem nieważności, w postaci elektronicznej i opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Takie też postanowienie Zamawiający zawarł w pkt 12.10 SIWZ.

W świetle omawianego zarzutu należy podkreślić, że z perspektywy "technicznej", zeskanowanie oferty wykonawcy pierwotnie wytworzonej w postaci papierowej, tj. przekształcenia jej w postać elektroniczną oraz opatrzenie tak powstałego dokumentu kwalifikowanym podpisem elektronicznym wykonawcy spełnia wymagania wskazane w art. 10a ust. 5 ustawy Pzp. Oświadczenie woli złożone przez wykonawcę w powyższy sposób należy uznać za dokument elektroniczny (ofertę złożoną w postaci elektronicznej) niezależnie

od tego, czy jej postać elektroniczna powstała wyłącznie przy użyciu programu komputerowego, czy też na skutek przekształcenia postaci papierowej do postaci elektronicznej, jeżeli tylko dokument elektroniczny zostanie opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Izba stoi na stanowisku, że skan oferty pierwotnie wytworzonej w postaci papierowej stanowi uporządkowany zbiór w określonej strukturze wewnętrznej, zgodnej ze standardem zastosowanego formatu jego zapisu. Stanowi on również odrębną całość znaczeniową przedstawiającą w formie graficznej zawarte w nim informacje. Dodać również należy, iż każdy dokument zapisany w formatach takich jak np. PDF, JPG, DOCX odpowiada definicji dokumentu elektronicznego wyrażonej w treści art. 3 pkt 2 ustawy o informatyzacji. Tym samym ofertę pierwotnie sporządzoną w postaci papierowej następnie przekształconą do postaci elektronicznej np. poprzez jej zeskanowanie, winno uznać się za dokument elektroniczny.

W przypadku zeskanowania oferty wykonawcy pierwotnie wytworzonej przez niego w postaci papierowej, tj. przekształcenia jej w postać elektroniczną, a następnie opatrzenie powstałego w ten sposób dokumentu elektronicznego kwalifikowanym podpisem elektronicznym wykonawcy, oznacza wolę złożenia oferty, nie zaś kopii oferty. Ofertę, stanowiącą oświadczenie woli wykonawcy, należy uznać za dokument elektroniczny (ofertę złożoną w postaci elektronicznej) niezależnie od tego, czy jej postać elektroniczna powstała wyłącznie przy użyciu programu komputerowego, czy też na skutek przekształcenia postaci papierowej do postaci elektronicznej, jeżeli tylko dokument elektroniczny zostanie opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, że ustawodawca nie wprowadził żadnych ograniczeń odnośnie sposobu sporządzenia dokumentu w postaci elektronicznej, w tym pliku w formacie pdf, a w szczególności nie wykluczył sporządzenia takiego pliku poprzez zeskanowanie do niego wydrukowanego dokumentu i opatrzenie go podpisem „faksymile”. Jak wskazał sam Odwołujący, tak sporządzony dokument został następnie opatrzony przez Przystępującego kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Nie ma więc podstaw do uznania, iż doszło do naruszenia art. 10a ust. 5 ustawy Pzp.

Mając na uwadze powyższe, Izba orzekła jak w sentencji.

Biorąc powyższe pod uwagę, o kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku postępowania - na podstawie art. 192 ust. 9 i 10 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepis § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz. U. Nr 41 poz. 238).

Przewodniczący: .....

Członkowie: .....

.....